

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č.j. S 233/03-2050/04-ORP

V Brně dne 19. března 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 233/03 zahájeném dne 19. listopadu 2003 z vlastního podnětu dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, s účastníky řízení, jimiž jsou:

1. DELTA PEKÁRNY a.s., IČ 25348833, se sídlem Brno, Bohunická 24, č.p. 519, PSČ 619 00, ve správním řízení právně zastoupený Mgr. Martinem Hájkem, advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00,
2. ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, ve správním řízení právně zastoupený JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, a
3. PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38,

vydává toto

rozhodnutí:

I.

Účastníci řízení, a to

- DELTA PEKÁRNY a.s., IČ 25348833, se sídlem Brno, Bohunická 24, č.p. 519, PSČ 619 00, ve správním řízení právně zastoupený Mgr. Martinem Hájkem,

advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00,

- ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, ve správním řízení právně zastoupený JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, a
- PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38,

tím, že od 26. září 2003 prokazatelně přinejmenším do 12. listopadu 2003 jednali ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků, porušili zákaz uvedený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Uvedeným jednáním ve vzájemné shodě narušili hospodářskou soutěž na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba a na trhu čerstvého cukrářského pečiva.

II.

Účastníci řízení, a to

- ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, ve správním řízení právně zastoupený JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, a
- PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38,

tím, že od 26. září 2003 prokazatelně přinejmenším do 12. listopadu 2003 jednali ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků, porušili zákaz uvedený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Uvedeným jednáním ve vzájemné shodě narušili hospodářskou soutěž na trhu trvanlivého sladkého pečiva.

III.

S účastníky řízení, a to:

- společností ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, ve správním řízení právně zastoupenou JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, a
- společností PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38,

se dle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), řízení ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, dohodou těchto účastníků řízení o rozdělení trhu spočívající ve výměně odběratelů pekárenských výrobků v měsíci listopadu 2003, a to provozovny Globus ČR, k.s. Opava, provozoven Penny Market s.r.o. Hranice a Opava a provozovny Tesco Stores ČR a.s. Havířov, **zastavuje.**

IV.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se **do budoucna zakazuje** účastníkům řízení vyjmenovaným v bodě I. a II. výroku tohoto rozhodnutí jednání ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků.

V.

Dle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se účastníkům řízení vyjmenovaným v bodě I. a II. výroku tohoto rozhodnutí za porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 téhož zákona **ukládá pokuta**, a to:

- společnosti DELTA PEKÁRNY a.s., IČ 25348833, se sídlem Brno, Bohunická 24, č.p. 519, PSČ 619 00, ve správním řízení právně zastoupené Mgr. Martinem Hájkem, advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, pokuta ve výši **55.000.000,- Kč**, slovy padesát pět milionů korun českých,
- společnosti ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, ve správním řízení právně zastoupené JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík, Jindřišská 34, Praha 1, PSČ 110 00, pokuta ve výši **35.000.000,- Kč**, slovy třicet pět milionů korun českých,
- společnosti PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38, pokuta ve výši **30.000.000,- Kč**, slovy třicet milionů korun českých,

Uložené pokuty jsou splatné do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže u České národní banky v Brně, číslo účtu 3754-24825-621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Podnětem k zahájení šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) byly informace získané monitoringem tisku a ostatních médií poukazující na zamýšlené výraznější zvýšení prodejních cen pekárenských výrobků v ČR na podzim roku 2003 a také informace o tom, že takové výraznější zvyšování prodejních cen pekárenských výrobků jejich výrobci je neopodstatněné (viz např. článek „Většina potravin výrazně podraží“ otištěný v časopise SONDY dne 2.10.2003, str. 8 spisu P 566/03, který se po zahájení správního řízení č.j. S 233/03 stal součástí spisu správního řízení; spis správního řízení je označován dále jen „spis“). K prošetření situace Úřad vyžádal od společností provozujících na tuzemském trhu síť svých maloobchodních prodejen s potravinami a s doplňkovým sortimentem nepotravinářského zboží (označované jako „obchodní řetězce“), jako nejvýznamnějších odběratelů pekárenských výrobků od producentů (z hlediska celkového odebraného objemu), informace týkající se zvýšení jejich nákupních cen pekárenských výrobků počátkem měsíce listopadu 2003. V rámci tohoto šetření ze získaných informací a pokladů byla zjištěna silná indicie, že při stanovování prodejních cen pekárenských výrobků účastníci řízení uplatňovali vzájemně koordinovaný postup.

Následně dne 19.11.2003 Úřad zahájil z vlastního podnětu správní řízení vedené pod č.j. S 233/03 ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona, které Úřad spatřoval v jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě při určení prodejních cen pekárenských výrobků. Jako účastníky řízení Úřad označil (vzhledem k jejich opakovanému zmiňování v uvedených zprávách a popsáním indiciím zjištěným Úřadem) společnosti: DELTA PEKÁRNY a.s., IČ 25348833, se sídlem Brno, Bohunická 24, č.p. 519, PSČ 619 00; ODKOLEK a.s., IČ 60193344, se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02 a PENAM spol. s r.o., IČ 46967851, se sídlem Brno, Cejl 38.

Dne 26.1.2004 byl Úřadem rozšířen předmět správního řízení v tom smyslu, že možné porušení § 3 odst. 1 zákona Úřad dále spatřuje i v dohodě účastníků řízení o rozdělení trhu (viz str. 1592 až 1598 spisu). Dne 12.2.2004 byl pak předmět správního řízení Úřadem blíže upřesněn, a to v tom smyslu, že možné porušení § 3 odst. 1 zákona Úřad spatřuje v jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě při určení prodejních cen pekárenských výrobků a dále v dohodě účastníků řízení ODKOLEK a.s., se sídlem Praha 9, Ke Klíčovu 56/1, PSČ 190 02, IČ 60193344 a PENAM spol. s r. o., se sídlem Brno, Cejl 38, IČ 46967851, o rozdělení trhu spočívající ve výměně odběratelů pekárenských výrobků v měsíci listopadu 2003, a to provozovny Globus ČR, k.s. Opava, provozoven Penny Market s.r.o. Hranice a Opava a provozovny Tesco Stores ČR a.s. Havířov.

Dne 19.11.2003 provedl Úřad v sídle společnosti DELTA PEKÁRNY a.s. a dále na pracovišti společnosti DELTA PEKÁRNY a.s., Ke Klíčovu 56/1, Praha 9 – Vysočany, v sídle společnosti ODKOLEK a.s. a v sídle společnosti PENAM spol. s r.o. v souladu s § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona paralelní šetření zaměřená především na zajištění případných kontaktů mezi účastníky řízení v rámci možného jednání ve vzájemné shodě (viz protokoly str. 7 až 10, str. 346 až 347, str. 350 až 353, str. 363 až 366 spisu).

V rámci tohoto správního řízení vydal Úřad dne 30.12.2003 rozhodnutí č.j. S 233A/03-7786/03-ORP, ve kterém konstatoval, že účastník řízení DELTA PEKÁRNY a.s. porušil své povinnosti vyplývající pro něj z § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona, a za to mu Úřad uložil v souladu s § 22 odst. 1 písm. a) zákona pokutu. Proti tomuto rozhodnutí byl zástupcem společnosti DELTA PEKÁRNY a.s. podán k předsedovi Úřadu ve lhůtě rozklad, rozhodnutí nenabylo ke dni vydání tohoto rozhodnutí právní moci.

Lhůta pro vydání rozhodnutí ve věci byla předsedou Úřadu prodloužena do dne 19.2.2004 (viz str. 1868 spisu), následně do 12.3.2004 (viz str. 2074 spisu) a dne 12.3.2004 do 19.3.2004 (viz str. 2729 spisu).

V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), bylo jednotlivým účastníkům řízení umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve dnech 11.3. a 12.3.2004 (všichni účastníci řízení svého práva využili, viz protokoly str. 2723 až 2724, str. 2725, str. 2727 až 2728 spisu).

Charakteristika účastníků řízení

Společnost **DELTA PEKÁRNY a.s.** (dále též jen „Delta“) vznikla zápisem do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddílu B., vložky 2357, dne 31.8.1997. Předmětem podnikání společnosti je, dle výpisu z obchodního rejstříku, pekařství, cukrářství, velkoobchod, specializovaný maloobchod, dále hostinská činnost a ubytovací služby, činnost podnikatelských, organizačních a ekonomických poradců, výroba strojů a zařízení pro určitá hospodářská odvětví.

Akcie společnosti Delta jsou vlastněny společností Moulins de Kleinbettingen (25 %) a dále 10 fyzickými osobami, kdy nejvýznamnější kapitálový podíl vlastní bratři Paříkové, a to celkem 50 %.

Společnost Delta má kapitálový podíl v některých společnostech působících v oblasti produkce pekárenských výrobků, a to ve společnosti DELTA PEKÁRNY SEVER, a.s. se sídlem v Brně (podíl 100 %); Západočeská pekárenská společnost s.r.o. se sídlem v Plzni (podíl 51 %); LOTUS-DELTA a.s. se sídlem Kladno (podíl 50 %); DELTA FROZEN PRODUCTS, a.s. se sídlem v Brně (podíl 75,07 %) a Harry's Delta s.r.o. se sídlem Strakonice (podíl 50 %). Dále má společnost Delta kapitálový podíl ve společnostech EURECA SHOPS, s.r.o.; LE PATIO CZ, s.r.o. a dalších.

Společnost **ODKOLEK a.s.** (dále též jen „Odkolek“) byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddílu B., vložky 2396, dne 1.1.1994. Předmětem podnikání této společnosti je, dle výpisu z obchodního rejstříku, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej (s výjimkou obchodních živností uvedených v příloze č.1-3, zákona č.455/91 Sb.), mlynářství, výroba pekárenská a těstářenská včetně výroby trvanlivého pečiva, výroba komponentů a speciálních výrobků pro zušlechťování poživatin - zlepšující přípravky do chleba a pečiva, poradenská činnost v oblasti výroby potravin a krmiv, poradenská činnost v řízení jakosti výroby potravin a krmiv, zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu, silniční motorová doprava nákladní a dále činnost nesouvisející úzce s předmětem tohoto správního řízení.

Společnost Odkolek je akciovou společností, která je součástí koncernu Ramill, jež je dále nepřímo kontrolována společností Bakeries Luxembourg S.A. Součástí koncernu Ramill jsou další společnosti působící na tuzemském trhu v oblasti výroby pekárenských výrobků (např. Pekárna Žatec, a.s., Pekárna Chomutov, a.s., Pekárna Liberec, a.s. a Pekárna UNIMON, spol. s r.o.).

Společnost Odkolek má mj. kapitálový podíl ve společnostech (působících v příbuzných oborech): EMKA, spol. s r.o. – dodává mj. některé pekárenské suroviny a další vstupy pro výrobu pečiva (podíl 100 %), Spojené těstárny CZ, s.r.o. (podíl 75 %), UNIMILLS a.s. – působí především v oblasti výroby mouky (podíl 100%). Úřad svým rozhodnutím č.j. S 25/03-948/03 z 28.3.2003 povolil spojení soutěžitelů, a to společnosti Odkolek a společnosti DELTA MLÝNY s.r.o. (zabývající se produkcí mlýnských výrobků), kdy společnost Odkolek získala 53,2% obchodní podíl ve společnosti DELTA MLÝNY s.r.o., a tím i výhradní kontrolu nad touto společností. Společnost DELTA MLÝNY s.r.o. v České republice dále kontroluje společnost TRANSDelta s.r.o. (předmětem činnosti je silniční motorová doprava) a společnost AMPA s.r.o. (působící zejména v oblasti mlynářství a laboratorní činnosti v zemědělství a potravinářství).

Společnost **PENAM spol. s r.o.** (dále též jen „Penam“) byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddílu C., vložky 6953, dne 11.8.1992. Předmětem podnikání této společnosti je, dle výpisu z obchodního rejstříku, těstářenská výroba, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, mlynářství, poradenská činnost v oblasti zemědělství a výroby potravin, pekařství, cukrářství, silniční motorová doprava nákladní, výroba strojů pro potravinářskou výrobu a zpracování tabáku, obchodní živnost - koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, zprostředkovatelská činnost (kromě činností, ke kterým je nutné zvláštní povolení) a další činnost nesouvisející úzce s předmětem tohoto správního řízení.

Společnost Penam vlastní prostřednictvím akcionářských podílů 37 fyzických osob (dle výpisu z obchodního rejstříku se jejich podíly v této společnosti pohybují od 0,07 % do 18,86 %). Společnost Penam má kapitálovou účast v následujících společnostech působících jako producenti pekárenských výrobků: Pekárny a cukrárny Šumperk, a.s. se sídlem Šumperk, Mader a synové, s.r.o. se sídlem Přerov, Hepek, s.r.o. se sídlem Brno, dále společnost Pekárna a cukrárna v Třebíči, a.s. a Cukrárna Martinov, spol. s r.o. se sídlem v Ostravě.

Zjištěné skutečnosti a důkazy

V rámci předběžného šetření (č.j. P 556/03) vyžádal Úřad od několika obchodních řetězců provozujících v České republice síť maloobchodních prodejen informace týkající se zvýšení jejich nákupních cen pekárenských výrobků počátkem měsíce listopadu 2003.

AHOLD Czech Republic, a.s. (dále též jen „Ahold“) ve své odpovědi ze dne 7.11.2003 (str. 53 až 54 spisu P 556/03) uvedl, že v současné době probíhá administrativní procedura, na základě které budou nové ceny jejich obchodních partnerů postupně uplatňovány při prodeji zboží – pečiva - do společnosti Ahold. Uvedl, že společnost Ahold v této době nakupuje ještě na základě původních ceníků. Dále společnost Ahold sdělila, kteří její dodavatelé pečiva jí v daném období oznámili zvýšení cen pečiva (mezi nimi byli uvedeni i účastníci řízení - Odkolek, Delta a Penam) s poznámkou, že první oznámení o zvyšování cen pečiva bylo doručeno v poslední dekádě září 2003. K avizovanému postupu dodavatelů pečiva v případě, že by společnost Ahold na zvýšení cen nepřistoupila, bylo uvedeno, že výrobci pečiva ve svých původních dopisech požadovali změnu k 1.11.2003 s tím, že, pokud odběratel (společnost Ahold) nebude reagovat na výzvu, bude to považováno za jeho souhlas. Dále Úřadu sdělil, že přímé poznatky o případném sladění postupu pekáren zástupci Aholdu nemají, ale upozornil, že prohlášení pekáren pro média byla velmi podobná.

Zástupci společnosti **Globus ČR, k.s.** (dále též jen „Globus“) do protokolu o ústním jednání za účelem poskytnutí informací dne 7.11.2003 uvedli, že jejich dodavatelem pečiva je mj. i výrobce Odkolek (do tří hypermarketů jako subdodavatel Odkolku však dodává společnost Penam), který kontaktoval Globus počátkem října a zaslal mu dopis včetně nového ceníku, který měl platit od 1.11.2003 (což byla sobota - proto dle něj bylo fakturováno až od pondělí 3.11.2003). Toto oznámení vyvolalo jednání mezi Globusem a Odkolkem. Dále uvedli, že v uplynulých letech byly ceny pekárenských výrobků pro všechny řetězce zhruba podobné a měly lehce klesající trend. Ostatní řetězce podle informací společnosti Globus obdržely ve výše uvedené době písemně nové ceníky s podobnou výší ceny. Úřadu rovněž sdělili, že ústně společnosti Globus (a patrně i jiným řetězcům) bylo ze strany dodavatelů oznámeno, za jakou cenu mají prodávat jednotlivé druhy pečiva spotřebitelům (pod údajnou hrozbou zastavení dodávek při jejím nedodržení). Dle informací Globusu např. společnosti LIDL poté, co měla tato společnost prodávat za stanovenou vyšší cenu a cenu nezvýšila, jí její dodavatel – společnost Delta - nedodal dopolední dodávku pečiva, následně společnost Lidl cenu zvýšila. Zástupci Globusu sdělili, že jako důvod zvýšení cen pekárenských výrobků jeho dodavatelé uvedli zvýšení cen pšenice asi o 20% a také uvedli, že na výši nákupních cen pečiva (dle ceníků) musí Globus přistoupit pod hrozbou zastavení dodávek (protokol viz str. 104 až 106 spisu P 556/03).

Dopisem ze dne 13.11.2003 zaslal Úřadu Globus doplňující podklady – např. **průvodní dopis** jejího dodavatele pečiva **společnosti Odkolek** (viz str. 119 spisu P 556/03). V dopise se uvádí (cit.): „*Vážení obchodní přátelé, v těchto dnech dochází k mnoha pohybům v cenách potravin. Protože stále pokračuje zdražování agrárních komodit a následné zdražení mouk, dotýkají se tyto změny i ceny pekařských výrobků. V pekárenském průmyslu představuje cena mouky 30-50% nákladů. Jistě jste informováni, že ceny obilí se během několika posledních měsíců zvýšily o více než třetinu a je pravděpodobné, že do jara stoupnou o další třetinu a vyrovnají se tak cenám Evropské Unie. Připočteme-li k tomu skutečnost, že více než sedm let ceny pečiva v České republice přispívaly k udržování nulové nebo nízké inflace, a to i přes vysoký růst dalších spotřebitelských cen jako je voda, elektřina, nájmy apod., zatímco náklady na výrobu permanentně rostly, je zvýšení cen nutné. Jsme si vědomi oznamovací povinnosti v případě úpravy cen. Proto je součástí tohoto dopisu ceník platný od 1.11.2003. Vzhledem k závažnosti důvodů, pro které je nutná úprava cen, Vás žádáme o osobní*

projednání této situace do 17.10.2003. Pokud se jednání neuskuteční, budeme nuceni považovat nové ceny za odsouhlasené. Věříme, že na společných jednáních Vám budeme moci osobně prezentovat situaci v celém pekařském průmyslu detailněji tak, abyste mohli lépe porozumět také situaci, ve které se ocitla naše společnost. S pozdravem Ivan Flek generální ředitel ODKOLEK a.s.“ (konec citace).

V dopise ze dne 29.1.2004 společnost Globus sdělila Úřadu, že do hypermarketu Globus v Opavě (Těšínská 83, PSČ 746 01, Opava) dodává pekárenské výrobky společnost Odkolek a v průběhu měsíců listopad a prosinec 2003 nedošlo ke změně dodavatele, resp. subdodavatele, pečiva do této provozovny Globusu (str. 1609 spisu).

Společnost SPAR Česká obchodní společnost s.r.o. (dále též jen „Spar“) ve svém dopise uvedla, že její dodavatelé pečiva (mezi nimi i společnost Delta a Penam) oznámili v průběhu měsíce září 2003 změny cen pečiva a že společnost Spar měla možnost nakupovat pečivo i od jiných dodavatelů, rovněž však za zvýšené nákupní ceny (str. 120 spisu P 556/03).

Penny Market s.r.o. (dále též jen „Penny“) ve své odpovědi m.j. uvedl, že společnost Odkolek pomocí svých pekáren, příp. „sjednaných pekáren“, zásobuje provozovny Penny v severní části ČR. Žádný další z účastníků řízení není dodavatelem společnosti Penny. Vzhledem k programu na zpracování dat o nákupu a prodeji musí mít společnosti Penny na všechny prodejny a pro všechny dodavatele stejné nákupní ceny na každý druh pečiva. K možnosti nákupu pečiva od jiného výrobce společnost uvedla, že možnost je vždy, v daném období byla oslovena společnost Delta, jejíž nabídka byla nevyhovující. (viz str. 145 spisu P 556/03).

Společnost Lidl ČR, v.o.s. (dále též jen „Lidl“) v dopisech zaslaných Úřadu uvedla, že jejím dodavatelem pečiva je společnost Delta a v průběhu měsíce září tento dodavatel oznámil zvýšení svých prodejních cen pekárenských výrobků s tím, že jako důvod uváděl historicky špatnou sklizeň obilí, rostoucí cenu mouky a tedy i rostoucí náklady. Zároveň byl Úřadu zaslán e-mail od společnosti Delta ze dne 26.9.2003, ve kterém je uvedeno (cit.): „*Vážení obchodní partneři, obracíme se na Vás ve velmi naléhavé a urgentní záležitosti. Jak jste již zaznamenali, nedošlo v posledních letech k výraznému posunu cen pečiva směrem nahoru, oproti ostatním potravinářským produktům. V poslední době jsme však byli neustále informováni zpracovali a dodavateli mouky (pro nás tak strategické suroviny) o nezbytnosti navýšení její prodejní ceny směrem k nám. A to o navýšení dramatickém. Důvody se opírají o historicky špatnou sklizeň, požadavky zemědělců o lepší výkupní cenu a jiné závažné argumenty, o kterých informovala všechna média. V současné době se nás tato úprava cen směrem nahoru beze zbytku dotkla. Z reakcí všech našich konkurentů (viz střední tisková konference spol. Odkolek a další), se navýšení dotýká celého pekařského segmentu. Není jen 'kosmetickou úpravou', ale jedná se řádově o desítky procent. Vzhledem k tomu, že mouka tvoří zhruba 40 až 50% nákladů v procesu výroby pekařských produktů, není toto navýšení možno již rozpustit v našich nákladech, ale jsme nuceni ho promítnout do našich konečných prodejních cen. Takto nově vzniklý ceník Vám zasiláme v příloze. Na základě striktně vyhlášenému datu platnosti cen mouky od našich dodavatelů, jsme byli nuceni stanovit naše ceny s platností již od 1.11.2003. Vzhledem k tomu, že ceny vždy s Vámi v předstihu projednáváme a tato záležitost je velmi urgentní, Vás tímto žádáme o společné projednání celé výše uvedené skutečnosti, a možnosti Vás osobně informovat. Setkání bychom rádi uskutečnili v první polovině měsíce října, dle Vašich dispozic. V případě, že byste nereagovali na naši výzvu z jakýchkoli důvodů, budeme to považovat za Váš souhlas. Pevně věříme, že pochopíte nově nastalou situaci, do které jsme se dostali na základě vyšší, námi neovlivnitelné moci. S pozdravem Jan Jedlička výkonný ředitel Delta pekárny a.s.“ (konec citace - str. 277 spisu P 556/03).*

Ve druhém dopise zaslaném Úřadu (str. 273 až 274 spisu P 556/03) společnost Lidl uvádí, že neakceptovala navrhované navýšení svých nákupních cen pekárenských výrobků, následná telefonická jednání probíhala mezi Lidlem a panem Jedličkou nebo panem Mocem z Delty. Delta poslala ještě jednou dne 24.10.2003 na základě telefonického rozhovoru ceník - společnost Lidl však zaujala stanovisko, že bude akceptovat navýšení svých nákupních cen pouze v případě, že prodejní ceny pekárenských výrobků na trhu vzrostou. Dne 3.11.2003 došlo k růstu cen pečiva u konkurentů Lidlu a Delta nepotvrdila společnosti Lidl objednávku na druhý závoz (viz předaný dopis od společnosti Delta ze dne 3.11.2003 – str. 279 spisu). Na základě provedeného monitoringu trhu zvýšil Lidl své prodejní ceny pečiva na tržní úroveň a ústně přislíbil Deltě zvýšení i nákupních cen – rohlíku, housky a chleba 1200g (na základě toho byl druhý závoz uskutečněn v obvyklém čase). Zároveň byl Úřadu zaslán dopis Delty na společnost Lidl ze dne 10.11.2003 ve věci potvrzení ceníků, ve kterém Delta děkuje za akceptování zvýšení dodavatelských cen a předpokládá, že se nic nezměnilo na původní dohodě (vzhledem k úpravě maloobchodních cen Lidlem) a žádá o zaslání písemného potvrzení ceníků. Dále je uvedeno, že cit.: „*Neobdržíme-li však potvrzený ceník v uvedeném termínu, musíme tento postup interpretovat jako vůli nadále nepokračovat v odebrání pekařských výrobků naší společnosti. Důsledkem by bylo nevykrytí Vašich objednávek, tedy zastavení dodávek zboží počínaje středou 12.11.2003.*“

Dodavateli pečiva do společnosti **Tesco Stores ČR a.s.** (dále též jen „Tesco“), dle informací uvedených touto společností v dopise zaslaném Úřadu, jsou společnost Odkolek, Penam, Delta a další. Dále je uvedeno, že všichni dodavatelé oznámili zvýšení cen pečiva ve lhůtě dané smlouvou. Na závěr společnost sdělila, že, pokud by společnost Tesco nesouhlasila se změnami, dodavatelé byli připraveni zastavit dodávky (str. 155 až 156 spisu P 556/03).

Julius Meinl a.s. (dále též jen „Meinl“) zaslal Úřadu korespondenci a ceníky týkající se zvýšení cen pekárenských výrobků počátkem listopadu 2003 – mj. dopis od ing. Fleka oznamující zvýšení cen pekárenských výrobků (přesný obsah dopisu viz výše – je totožný s dopisem zaslaným Globusu). Následně se se zástupci společnosti Meinl uskutečnilo v sídle společnosti jednání za účelem poskytnutí informací dle § 21 odst. 4 a odst. 5, v rámci kterého Úřadu sdělili, že dodavateli pečiva do společnosti Meinl jsou především společnost Penam (na moravské části republiky), dále Odkolek (na území Čech) a další regionální dodavatelé. Dále uvedli, že firmy Odkolek a Penam sdružují některé další pekárny, které uvádějí jako tzv. „pekárny spolupracující“ – nejsou schopni z vlastních výroben rozvést takový objem pečiva – proto používají tyto pekárny jako subdodavatele, při tom fakturace ze strany Meinlu probíhá s Penamem nebo s Odkolkem. I mezi těmito dvěma společnostmi je část výrobků redistribuována.

Na otázku Úřadu, kdy a který dodavatel poprvé oznámil zvýšení ceny pečiva a kteří dodavatelé ho následovali (včetně důvodů tohoto zvýšení cen), zástupci společnosti Meinl uvedli, že zvýšení ceny jim oznámil jako první Odkolek, poté Penam – obě společnosti v průběhu září, 29.9.2003 následoval další dodavatel Meinlu. V **dopise od společnosti Penam ze dne 26.9.2003** (viz str. 262 spisu P 556/03) se uvádí (cit.): „*Vážený obchodní partnere, Naše společnost si velmi váží naší oboustranné dlouhodobé obchodní spolupráce, která byla a je postavena na seriózním jednání a proto považujeme za nezbytné Vás informovat o opatřeních, která je naše společnost nucena v krátké době přijmout. Již delší dobu avizujeme, že vstupní náklady do pekařského oboru počínaje surovinami až po energie, paliva či pohonné hmoty neustále rostou, ačkoliv nabídkové ceny pekařských výrobků se udržují ve stejných cenových hladinách již po dobu několik let. Veškeré tyto vlivy mají negativní dopad do ekonomiky pekařských provozů, do prosperity pekařského oboru a nutí nás přijmout opatření ke zlepšení stávající situace a to cenovými změnami. Optimalizace cen je vždy citlivou záležitostí pro obě strany a vězte, že jsme tomuto kroku věnovali velkou pozornost. Výsledkem našich kroků je v příloze zasláný nabídkový ceník pekařských výrobků*

s platností od 1.11.2003. Současně Vám vypovídáme stávající platné cen. Věříme, že pochopíte nutnost navrhovaných změn a my jsme připraveni společně s Vámi vyvinout tlak a osvětu směrem k zákaznické veřejnosti. S pozdravem Vymazal Zdeněk Obchodní ředitel“ (konec citace).

V rámci ústního jednání společnost Meinl uvedla, že důvody zvýšení cen, které její dodavatelé uváděli, jsou neúroda a zvýšení cen mouky. S některými dodavateli mohli jednat o výši ceny, firma Odkolek však trvala striktně na tom, že od 3.11.2003 musí zdražit s tím, že, pokud to Meinl neakceptuje, od ní zboží nedostane. Také firma Penam trvala na zdražení od 3.11.2003 s tím, že je to nutnost, protože se firmy vzájemně hlídají, jestli to provedly, ale společnosti Meinl se podařilo s firmou Penam dohodnout, že navýšení cen (fakturované Penamu) bude od 11.11.2003. Meinl se ale zaručil, že jeho prodejní ceny vzrostou od 3.11.2003 tak, aby na trhu bylo patrné, že zdrazil (v 1. fázi k 11.11.2003 se zdrazily základní výrobky – celkem cca 15 položek, koncem listopadu se mělo projednávat zvýšení ostatních cca 120 položek sortimentu).

Dále zástupci společnosti Meinl Úřadu sdělili, že u základních pekárenských výrobků od hlavních dodavatelů – Odkolek a Penam – jsou minimální rozdíly jejich netto netto cen (podobnost cen byla i před zdražením). Za neobvyklé zástupci společnosti Meinl považují, že hlavní dodavatelé v celé ČR donutili všechny řetězce ke zdražení pečiva v jeden den, a to 3.11.2003 (v této souvislosti byl předán Úřadu průzkum cen pečiva u vybraných řetězců – Billa, Delvita, Ahold - Albert, Penny ze dne 3.11.2003, ze které vyplývá, že rohlík v těchto řetězcích v uvedený den stál 1,50 Kč, houska od 1,60 do 1,90 Kč, chléb Šumava 1200g u všech shodně 16,90 Kč). Zástupci společnosti Meinl se domnívají, že leaderem na trhu jsou společnosti Delta a Odkolek, které jsou dle jejich informací navzájem provázané (vypomáhají si vzájemně při výrobě apod.), spojení těchto dvou firem vedlo podle jejich názoru k tomu, že si mohli na trhu takové jednání dovolit. K dotazu Úřadu, zda společnost Meinl požádal některý dodavatel pečiva o uplatňování konkrétní stanovené ceny pro spotřebitele, uvedli (cit.): „Prodejní ceny byly dodavateli stanoveny jako ceny doporučené s tím, že uvedli, že za tyto ceny bude prodávat naše konkurence – což se také potvrdilo. K jejich dodržení nás nijak nemutili.“ Zástupce společnosti Meinl k dotazu, zda je mu známo, zda se od konce srpna 2003 sešli zástupci výrobců pečiva, uvedl, že cit.: „Jsem přesvědčen, že k jednání muselo dojít – shodné podmínky změny cen u jednotlivých výrobců (data, komodity, výše ceny, kterou požadují) není možno vysvětlit jinak. Žádné důkazy nemám, je to jen vyvození závěrů z celého průběhu zdražování.“ (protokol, viz str. 259 až 261 spisu P 556/03).

Společnost **Kaufland Česká republika v.o.s.** (dále jen též „Kaufland“) ve své odpovědi na dopis Úřadu, uvedla, že jejím dodavatelem pečiva je mj. společnost Odkolek. Sdělila, že všichni její dodavatelé pekárenských výrobků oznámili zvýšení cen v období od 30.9.2003 do 15.10.2003. Konkrétně společnost Odkolek zaslala společnosti Kaufland dne 30.9.2003 návrh ceníku na zvýšení cen u všech zalistovaných položek pečiva (dopisem od ing. Fleka – jeho obsah je totožný s dopisem citovaným výše), následně si společnost Kaufland toto zvýšení cen propočítala a zaslala Odkolku svůj protinávrh.

Poté proběhlo se zástupci společnosti Kaufland ústní jednání za účelem poskytnutí informací (protokol, viz str. 267 až 269 spisu P 556/03), v rámci kterého sdělili, že dodavatelem pekárenských výrobků do jejich provozoven i společnost Penam (společnost Delta není jejich dodavatelem). Téměř všichni dodavatelé zaslali své návrhy cenového zvýšení, které směřovaly zejména u hlavních druhů pečiva, jako jsou chléb a rohlíky, k podobným vyšším cen (pouze s haléřovými rozdíly); zvýšení cen požadovali tito dodavatelé k 1.11.2003, resp. ke 3.11.2003. Všechny návrhy byly ze strany společnosti Kaufland písemně odmítnuty a poté následovala obchodní korespondence s cílem posunout účinnost cenového zvýšení k 30.11.2003 a minimalizovat jeho výši. Zástupci Kauflandu uvedli, že

cenové zvýšení bylo účinné od 11.11.2003 (s výjimkou jednoho dodavatele – kdy ke zvýšení došlo od 3.11.2003), a to jako kompromis mezi návrhy dodavatelů a požadavky Kauflandu (dodavatelé hrozili nepotvrzením objednávek, pokud nedojde k nárůstu cen). K dohodě s Odkolkem, dle zástupců Kauflandu, došlo dne 10.11.2003. Na závěr jednání zástupci Kauflandu uvedli, že žádný dodavatel jim neurčil pevné prodejní ceny pro spotřebitele, určitá doporučení tu však byla s ohledem na předvídaný vývoj konečných prodejních cen na trhu.

Místní šetření a převzaté dokumenty

Při místním šetření v sídle společnosti Penam provedeném dne 19.11.2003 zajistil Úřad v kanceláři tehdejšího generálního ředitele společnosti pana Hrabala¹ vytištěný e-mail od: Ivan Flek² (ivan.flek@odkolek.cz), odesláno: 11.11.2003 v 10:39 hodin, komu: Hrabal František, předmět: Fw: **Ahold- analýzy změn cen a marží** (viz str. 12 až 16 spisu, pro lepší orientaci byl dokument v rámci místního šetření označen „A2“). Přílohy této zprávy tvoří dvě tabulky, nad nimiž je v pravém horním rohu stránky uvedeno datum 10.11.2003. První tabulka nese název (cit.): „*Hypernova – hodnocení marží*“, druhá název „*Albert – hodnocení marží*“³. V tabulkách je vždy v levém sloupci uveden druh pekárenského výrobku (patnáct položek), v dalším sloupci je uvedena „*čistá NC před změnou cen*“, následuje prodejní cena před touto změnou, dále pak je sloupec obsahující čistou nákupní cenu po změně cen, který je následován sloupcem obsahujícím prodejní cenu po změně cen. Dále obě tabulky pokračují čtyřmi sloupci: marže v Kč před změnou cen v Kč/ks, marže v Kč před změnou cen v Kč total, marže v Kč po změně cen v Kč/ks a marže v Kč po změně cen v Kč total. Následuje sloupec (cit.: „*rozdíl marží nová – původní v Kč/ks*“ a sloupec (cit.): „*rozdíl marží nová – původní v Kč total*“. Pod tabulkami je uvedeno (cit.): „*Vývoj v rozdílu prodejních a nákupních cen*“ a dále Hypernova, resp. Albert, (cit.): „*měla*“ a „*bude mít*“ a pak následuje podtržený údaj o výši rozdílu těchto cen a dole údaj o tom, že jde o měsíční hodnocení.

Popsaná zpráva dále obsahuje přeposlaný e-mail – zprávu, která byla odeslána dne 10.11.2003 v 9.16 hodin z adresy Jana Jedličky (jedlicka.jan@delta-pekarny.cz) na adresu Milena.Chalupska@ahold.cz. Předmětem této zprávy je (cit.): „*Fw: Ahold – analýzy změn cen a marží*“. Zpráva obsahuje text určený tehdejší ředitelce nákupu společnosti AHOLD Czech republic, a.s. paní Mileně Chalupské. V tomto textu se uvádí (cit.): „*Vážená paní ředitelko, na základě našich dosavadních rozhovorů, jsme si dovolili vytvořit přehled přínosů zvýšených prodejních cen pro vaši marži u výrobků Delta pekáren z TOP 15 a zároveň vám je zaslat.*“ Dále je uvedeno, že ze zaslání přehledu vyplývá, že při nezměněných prodejních cenách přináší navýšení absolutní marže Aholdu u daných výrobků dohromady zhruba 1.600.000,- Kč za měsíc a (cit.): „*Akceptace našich cen a současné vámi nastavené prodejní ceny přinášejí tedy vaší společnosti pozitivní finanční efekt.*“ V textu je dále popisováno, že ceny zaslání Aholdu jako doporučené prodejní byly míněny jako nejnižší doporučené prodejní ceny (pro diskontní prodejce). Dále je uvedeno, že je nutné, aby se trh diferencoval a že v budoucnu budou diskontní prodejny mít hladinu prodeje přímo úměrnou kultuře prodeje, zatímco hladina prodeje u supermarketů a hypermarketů bude zase kopírovat servis, který je tam zákazníkovi poskytován a (cit.): „*Do té doby, by neměla být ekonomika vaší společnosti ohrožena, ale naopak je zde očekáván přínos. Po diferenciaci dojde k dalšímu nárůstu tohoto finančního přínosu. My, jako Delta pekárny, jsme připraveni společnost Ahold jakkoliv v diferenciaci podpořit, ať už formou různých podpůrných promočních aktivit, foldrů, akcí,*

¹ Od 1.1.2004 pan Hrabal ředitelem divize mlýnů společnosti Penam (viz protokol o výsledku svědka str. 1477 až 1480 spisu).

² Ing. Flek je generálním ředitelem společnosti Odkolek.

³ Hypernova a Albert jsou názvy dvou prodejních „formátů“ – řetězců maloobchodních prodejen společnosti AHOLD Czech republic, a.s. (viz dále).

soutěží a v dalším zviditelnění společnosti Ahold na našem trhu.“ Dále je pak sdělováno, že i společnost Delta má zájem na zachování co nejekonomičtějších vzájemných vztahů a dobré spolupráci a (cit.): „*Veškeré prostředky, které nám budou z naší spolupráce donášeny, hodláme věnovat na modernizaci našich provozů, abychom vyhověli všem požadavkům hygienické a provozní legislativy, kterou nám vstup do EU v příštím roce nařizuje. A to znamená a společnost Delta pekárny bude na tomto principu jako jedna z prvních společností incistovat, investici do kvality. Abychom vám mohli nabídnout za 'zdravé' peníze vysokou kvalitu. Neboť ruku na srdce, jakou kvalitu si můžeme přestavit za rohlíkem či chlebem, který jsme až doposud mohli prodávat za 0,70 hal. resp. 12,- Kč? Jakou dobu trvanlivosti jsme vám mohli při těchto finančních možnostech výroby nabídnout? Rádi bychom byli zase první společností, jak tomu doposud bývalo, která zavele do masivních investic ve vývoji a kvalitě. A kvalitu v první řadě chceme přinášet vám, resp. vašim zákazníkům. Cíl je jednoduchý. Získat co nejvíce finálních zákazníků a nám oběma zvyšovat konstantně zisky. V současné době se nám nabízí možnost společně výše uvedených cílů dosáhnout. Žádáme vás tímto o zhodnocení celé situace a doufáme, že za celým našim snažením, kterým bylo pohnout do této doby resistantním trhem a které se nám daří, byť velice křehce, uvidíte seriózní záměr. Jsme přesvědčeni, že naše konání má logický základ a o rozhodnutí prosazovat oboustranně výhodnou spolupráci jsme pevně přesvědčeni. Nikdy jsme netajili, že v jednání s vaší společností hrajeme s 'otevřenými kartami'. Proto vás, společnost Ahold i Vás paní ředitelko tímto dopisem oslovujeme. S pozdravem Jan Jedlička výkonný ředitel Delta pekárny a.s.“ (konec citace).*

Při místním šetření ve společnosti Penam byl dále vytištěn z elektronické korespondence paní Věry Pacákové, asistentky generálního ředitele, e-mail od Dalibora Česáka, odeslaný dne 23.9.2003 v 7.23 hodin paní Pacákové, který má v předmětu (cit.): „*Jednání s konkurencí*“. V příloze této zprávy je textový dokument pod názvem (cit.): „*Konkurence.doc*“, který obsahuje za nadpisem (cit.). „*PENAM, provoz Sviadnov*“ text (cit.): „*V souvislosti s chystaným zdražením pekařských výrobků a v návaznosti na pracovní schůzku, konanou k tomuto tématu, žádám vedení společnosti o pomoc v jednání s těmito výrobci v regionu:*

- *pekárna Lomná – p. Konvička – ten nám dělá největší problémy s cenami*
- *pekárna Illík Bilovec – hlavně s pečivem*
- *pekárna Studénka – hlavně na Novojičínsku – jednota N.J.*

Samozřejmě se jedná i o konkurenční firmy – Delta, Odkolek. Co se týče malých pekáren, většinou prodávají řemeslný chléb menších gramáží a ceny se pohybují mezi 18 a 25 Kč. pečivo vyrábějí pouze omezeně v souvislosti s kapacitou. Ve Sviadnově 22.9.2003. Zpracoval. Dalibor Česák“ (konec citace, dokument označen B1 viz str. 17 až 18 spisu).

V kanceláři asistentky generálního ředitele byl dále převzat dokument: zápis z porady generálního ředitele č. 21/2003 ze dne 18.9.2003 (dokument označen C1 viz str. 102 až 104 spisu). V části „*Různé*“ na straně 6 tohoto zápisu je mj. uvedeno v jednom z bodů (cit.). „*25.9.2003 tisková konference – Odkolek, 26.9. odeslány navýšené ceníky na všechny systémy.*“

Z e-mailové korespondence obchodního ředitele společnosti Penam, pana Zdeňka Vymazala, byl mj. vytištěn e-mail ze dne 12.5.2003 z 14.33 hodin od Ing. Horčíčky (jednatele Penamu) adresovaný obchodnímu a generálnímu řediteli Penamu, který obsahoval přeposlanou zprávu ze dne 12.5.2003 z 2.32 hodin adresovanou panu Marko Paříkovi (předseda představenstva společnosti Delta) a v kopii panu Janu Jedličkovi (dokument označený D14). V předmětu této zprávy je uvedeno (cit.): „*LIDL*“ a za pozdravem (cit.):

„Ahoj Marku“ následuje text (cit.): „obdržel jsem od pana Jedličky konečné stanovisko k otázce možnosti spolupráce při zásobování systému LIDL. ... Ze situace, která nastala, nemám vůbec dobrý pocit. Skutečnost, že tohoto silného zákazníka budete zásobovat bez nás zcela jistě významně naruší naši vzájemnou rovnováhu na Moravě, budovanou několik let. Ve 20-ti a cílově jak 50-ti prodejnách na Moravě se jistě hodně prodá a nemohu se zbavit pocitu, že zejména na náš úkor. Proto předpokládám, že budete mít dost pochopení k našim aktivitám vedoucím k alespoň částečné kompenzaci vzniklých ztrát. S pozdravem R. Horčíčka“ (konec citace, str. 146 spisu).

V uvedených prostorách byl dne 19.11.2003 převzat i e-mail (označen jako dokument D15) od pana R. Horčíčky adresovaný panu Hrabalovi a panu Vymazalovi (viz výše) dne 12.5.2003 v 11.05 hodin, který má v předmětu (cit.): „FW: LIDL“ (str. 147 až 148 spisu). Pan Horčíčka v něm sděluje, že přeposílá zprávu, kterou obdržel od pana Jedličky, výkonného ředitele Delty ve věci zásobování sítě Lidl. Mj. uvádí (cit.): „Osobně si umím představit, že tomu tak skutečně je. Za skandální však považuji skutečnost, že p. Pařík bez jakýchkoliv podmínek souhlasil se spoluprací a nyní se tomuto tématu vyhýbá. Ale to už je můj problém.“ (konec citace).

Přeposlaná zpráva sama (ze dne 9.5.2003 ze 4.18 hodin, předmět: Re: LIDL, od pana Jedličky na pana Horčíčku) pak obsahuje za oslovením mj. (cit.): „...tímto bych Vám rád sdělil oficiální stanovisko vedení Delta pekáren a.s., k naší možné vzájemné spolupráci s obchodním systémem Lidl...Jsme přesvědčeni, že na základě několika pádných důvodů (viz níže), musíme spolupráci začít striktně sami... Zde, v počátcích spolupráce s Lidlem, bychom těžko vysvětlovali případný výpadek resp. nedodržení některých pro ně klíčových standardů naším spolupracujícím partnerem. Dokážeme si představit, že bychom spolu do budoucna mohli spolupracovat. Případá nám ale vhodné, ba přímo nutné, aby se situace ze začátku stabilizovala, Lidl si na naši spolupráci zvykl, posléze trochu 'otupil' svoji pozornost a poté můžeme postupně začít.“ (konec citace).

Při místním šetření dne 19.11.2003 na pracovišti společnosti Delta (na adrese Praha, Ke Klíčovu 56/1, protokol viz str. 350 až 353 spisu) zajistil Úřad mj. dokument – e-mail zasláný dne 17.7.2003 v 18.04 hodin Ing. Ivanem Flekem na RNDr. Petra Krumphanzla⁴, předmět: Fw: Emka. Zpráva obsahuje přeposlaný e-mail od Ivana Fleka na Jana Jedličku a Jaroslava Kurčíka, ze dne 27.6.2003 ve 12.07 hodin, předmět: Emka. Tato zpráva obsahuje za oslovením (cit.): „Ahoj páni divizní“ text (cit.): „stále přemýšlím - a diskutuju s Vámi i dalšími angažovanými – jak dosáhnout lepší efektivity práce Emky.... A tak jsem se rozhodl udělat poněkud radikálnější krok. Než ho však vyhlásím, chtěl bych znát Váš názor: hodlám jim stanovit následující pravidla:

- fixovat červnové Nákupní ceny jako Prodejní, to znamená odebrat Emce její dosavadní marži, a to do konce roku
- Emka musí skončit rok v černých číslech
- do konce roku Emka nad to vytvoří a zaplatí oběma našim systémům zpětný bonus ve výši ... % z celkového ročního obrátu
- pro dobrou motivaci VŘ rozdělím jejich současný plat na ... základ a ... prémii
- splní-li první úkol, dostanou prémie
- splní-li druhý úkol a vyplatí nám oněch cca ... Mio dostanou jedny plné (pololetní) prémie navíc.

⁴ RNDr. Krumphanzl zastává ve společnosti Delta funkci ředitele pro rozvoj a spolupráci (director for Development, Joint Ventures and Marketing – viz protokol str. 350 až 353 spisu).

- navíc si rozdělí ... % z částky, kterou budou schopni vyplatit našim pekárnám nad stanovený bonus.

Co Vy na to? Čau Ivan“ (konec citace) Dokument viz str. 354a spisu – byl zpřístupněn všem účastníkům řízení s vyznačením obchodního tajemství – konkrétních částek a procentuálních údajů.

Při místním šetření dne 19.11.2003 v sídle společnosti Odkolek zajistil Úřad mj. dokument e-mail zasláný dne 4.11.2003 v 16.39 hodin z adresy Míka Ladislav⁵ ladislav.mika@odkolek.cz na adresu Vymazal Zdeněk VymazalZd@PENAM.cz a v kopii na adresu ivan.flek@odkolek.cz, v předmětu zprávy je uvedeno (cit.): „*Morava – návrh*“. Zpráva obsahuje za oslovením (cit.): „*Ahoj Zdeňku*“ text (cit.): „*po telefonické konzultaci zasílám oficiální návrh. Navrhujeme výměnu odběratelů a to v následujícím poměru:*

- *PENAM návrat na HM Globus Opava (od 6.11.2003)*
- *ODKOLEK předá Penamu dvě filiálky Penny, Hranice + Opava (od 9.11.2003)*
- *ODKOLEK získá HM Tesco Havířov (v průběhu 2. dekády 11/03)*
- *pokud předaný obrat bude vyšší než získaný (po měsíčním vyhodnocení), či obráceně, navrhujeme kompenzační dohodu v rámci 12/03*

S pozdravem Ladislav Míka PS: Mail po odeslání mažu, čert a ÚOHS nikdy nespí.“ (konec citace, dokument viz str. 469 spisu). K tomuto dokumentu uvedl zástupce společnosti Odkolek, generální ředitel Ing. Flek, při místním šetření do protokolu vysvětlení, že se jedná o výměnu dodavatelů pekárenských výrobků na základě výslovného požadavku odběratelů, ve vazbě na Odkolkem nově pořízenou pekárnu v tomto regionu (protokol str. 366 spisu).

Z dalšího dokumentu (tabulky obsahující přehled smluvních ujednání s obchodními řetězci) převzatého ve společnosti Odkolek (str. 510 a 511 spisu) vyplývá mj. (cit.): „*Dosavadní postup ODKOLEK*“, kdy na jednotlivé odběratele této společnosti z řad obchodních řetězců (celkem 9 subjektů) byl zaslán (cit.): „*Dopis GR ze dne 26.9.2003*“. Tabulka dále obsahuje přehled smluvních podmínek s jednotlivými obchodními řetězci a informaci o případné reakci těchto smluvních partnerů společnosti Odkolek na uvedený dopis jejího generálního ředitele.

Úřad v této společnosti převzal i dokument pod názvem **Tisková zpráva – Odkolek: Zdražení mouky a pečiva je životně nutné**. Jde o tiskovou zprávu vydanou dne 25.9.2003 z tiskové konference, kterou uspořádala společnost Odkolek v Praze (str. 540 spisu). Ve zprávě se mj. uvádí, že ceny vstupních surovin, materiálů i strojní technologie jsou prakticky na úrovni cen v Evropské unii, ale ceny pekárenských výrobků dosahují jen necelé třetiny úrovně v EU. Dále je poukazováno na pravidla pro mezinárodní obchod s obilovinami v ČR, neexistenci opatření na ochranu obilní bilance v ČR a skutečnost, že od žní, tj. od 1.7.2003, bylo vyvezeno z ČR již více než 100 tis. tun pšenice a deficit bilance se dále prohlubuje. Dále je uvedeno (cit.): „*Proto již v těchto dnech dochází ke zdražení mouk a v nejbližší době dojde i ke zdražení pečiva. Jako jedna z prvních reaguje společnost ODKOLEK a.s., která je také bezprostředně závislá na vývoji cen agrárních komodit. Jeden z největších producentů mouky a pečiva na domácím trhu plánuje zdražit od 1. listopadu ceny svých výrobků v průměru o 20 procent. Ceny pečiva v České republice trvale – více než sedm let – přispívaly k udržování nulové nebo nízké inflace, a to i přes vysoký růst dalších spotřebitelských cen jako je voda, elektřina, nájmy apod., zatímco náklady na výrobu permanentně rostly. ... Odkolek, který má v portfoliu přes 1000 výrobků, připravuje zdražení všech svých produktů. Jsem přesvědčen, že rohlík je dnes v České republice absolutně nejlevnější výrobek – i krabička zápalek je*

⁵ Ladislav Míka je obchodním ředitelem společnosti ODKOLEK a.s.

dražší. Například cena rohlíku se pohybuje dnes u největších obchodních řetězců okolo 1 Kč, domníváme se, že to by měla být spodní hladina ceny jejich nákupu. Očekáváme proto, že by rohlík nikde neměl být levnější než 1,50 Kč, konkretizuje představy Ivan Flek.“ (konec citace).

Dne 16.12.2003 zaznamenal Úřad anonymní telefonát (str. 1869 spisu), kterým bylo sděleno, že dne 17.12.2003 v 9.00 hodin se v hotelu Zlatá Praha v Praze Dejvicích seje vedení společnosti Odkolek a Delta. Dále bylo sděleno, že vedení obou společností se scházejí každý měsíc při poradách, na kterých koordinují své soutěžní chování. Poté, co Úřad provedl místní šetření na adrese Ke Klíčovu v Praze (tedy v sídle Odkolku a na pracovišti Delty), se tam pro účely pravidelných porad necítí bezpeční (zápis telefonního hovoru viz str. 1869 spisu). Na základě tohoto anonymního telefonátu provedl Úřad v souladu s § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona dne 17.12.2003 místní šetření. V prostorách hotelu Zlatá Praha (Na Zavadilce 8, 160 00 Praha) identifikovali pracovníci Úřadu ing. Ivana Fleka, generálního ředitele společnosti Odkolek, a na parkovišti hotelu pořídili fotografie osobních automobilů (str. 1870 a násl. spisu). Na základě informací z centrálního registru vozidel bylo zjištěno, že pět z těchto vozidel je registrováno na provozovatele - společnost Delta (s tím, že tato vozidla užívají pan Jan Jedlička, výkonný ředitel Delty⁶, pan Marko Pařík, generální ředitel a předseda představenstva Delta, RNDr. Petr Krumphanzl, ředitel pro rozvoj a spolupráci, ing. Zdeněk Synek, finanční ředitel Delta⁷, a Mgr. Pochylá, personálně-právní ředitelka společnosti). Další z uvedených vozidel je pak registrováno na provozovatele společnost Odkolek a další na společnost EMKA, spol. s r.o.⁸ – toto vozidlo užívá ing. Ivan Flek.

Úřad v řízení zjišťoval, zda případně některé další subjekty (producenti pekárenských výrobků) nebyly např. osloveny zástupcem některého z účastníků řízení s návrhem spolupráce spočívající např. ve vzájemné výměně informací či sladění postupu na trhu. Nebylo zjištěno, že by se kterýkoli další soutěžitel na podobném jednání s některým z účastníků řízení podílel, rovněž nebyly získány důkazy o případných kontaktech v tomto smyslu.

Jednání s účastníky řízení

Dne 8.12.2003 se v sídle Úřadu uskutečnilo ústní jednání za účelem poskytnutí informací ve smyslu § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona se zástupcem účastníka řízení **Penam** (protokol viz str. 956 až 962 spisu). Jako důvod, kvůli kterému byl účastník řízení nucen přistoupit ke zvýšení cen pekárenských výrobků na podzim roku 2003, uvedl obchodní ředitel společnosti Penam, pan Zdeněk Vymazal⁹, extrémní růst ceny potravinářské pšenice v létě 2003 a rovněž zvyšování cen dalších vstupů – energií, obalů, surovin, navýšení minimální mzdy, náklady na výrobu se zvýšily i díky zavádění přísnějších norem produkce v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie. Dále uvedl, že z důvodu i několikaměsíčních oznamovacích povinností při zvýšení ceny zakotvených ve smlouvách s odběrateli Penamu – obchodními řetězci – začala společnost Penam oslovovat tyto své odběratele koncem srpna a v průběhu září 2003. Uvedl (cit.): *„U velkých nadnárodních sítí je tato lhůta minimálně dvouměsíční, u společnosti Ahold je dvouměsíční s následným obdobím 60 dnů, do kterých Ahold oznámí, zda vůbec na zdražení přistoupí – u této společnosti je navýšení odběratelské ceny prakticky vyloučeno, přesto i zde se nám cenu podařilo zvýšit, jako u posledního z odběratelů. Při vyjednávání o ceně jsme uvedli, že za stávajících cen již nebudeme schopni Aholdu dodávat. Informaci o požadavku zvýšit ceny (z počátku bez ceníku) jsme zaslali na*

⁶ Popř. označovaný účastníkem řízení Delta též jako „ředitel divize čerstvého pečiva“.

⁷ Jde o osobní vůz Peugeot 605, registrační značky BZL-80-45.

⁸ 100 % dceřinná společnost Odkolku (viz výše), jejímž jednatelem je Ing. Ivan Flek a pan Marko Pařík.

⁹ Od 1.1.2004 zastává funkci ředitele divize pekáren Penamu.

všechny řetězce i menším odběratelům během srpna a září 2003. Všechny naše odběratele jsme žádali o jednání za účelem zvýšení cen. Vzhledem k všeobecnému nárůstu nákladů všech pekařských společností díky zejména nárůstu ceny potravinářské pšenice ve stejné době byla situace podobná u všech pekařů, to byl jeden z důvodů, proč naši odběratelé postupně na zvýšení ceny přistoupili. Faktické zvýšení cen se nám začalo dařit v listopadu – někde od 1.11., jinde od 3.11., 6.11. nebo 11.11.2003. Poslední byl Ahold 13.11.2003. Ne u všech odběratelů se podařilo zvýšit cenu u celého dodávaného sortimentu – u hlavních výrobků (chléb, rohlíky) se podařilo zvýšit cenu všude.“ Uvedl rovněž, že rozhodování o cenotvorbě v Penamu ovlivňuje on a generální ředitel společnosti pan Hrabal.

Dále uvedl, že za účelem vykrytí dodávek, které má společnost Odkolek nasmlouvány se společností Globus ČR, k.s. a Penny Market s.r.o. na Moravě, spolupracuje Penam se společností Odkolek. Sdělil dále (cit.): „Funguje to tak, že ODKOLEK má s uvedenými řetězci smluvní vztah, dohodnutou cenu jednotlivých výrobků a zároveň mezi těmito subjekty probíhá i fakturace. Zboží pouze na Moravě dodá Penam, pod etiketou ODKOLKA, firmě ODKOLEK zašle faktury a z obratu, který u těchto dvou řetězců za toto zboží realizuje, zaplatí ODKOLKU nějaké procento za přefakturaci¹⁰. Tento systém je pro ODKOLEK nutný, neboť uzavřel s oběma řetězci smlouvu o pokrytí dodávkami čerstvého pečiva celého území ČR, ač na Moravě nemá dostatek pekáren.... Čerstvé pečivo se vyplatí dovézt maximálně asi do 50 km od pekárny, při větších vzdálenostech je časová prodleva tak velká, že pečivo ztrácí na kvalitě – stárne.“

K dokumentu označenému A2, který byl převzat Úřadem při místním šetření v Penamu, uvedl, že jde patrně o výpočet marží společnosti Ahold. Uvedl, že Ahold má mnoho dodavatelů – Penam je pouze jedním z nich. Doplnil, že k dokumentu by se patrně spíše vyjádřil pan Hrabal. K dokumentu shora citovanému, označenému B1 uvedl, že zatímco obchodní ředitel Penamu (pan Vymazal) řídí vztahy s velkými řetězci (centrálně), regionální ředitelé závodů Penamu či dceřinných společností (jako např. pan Česák, ředitel pekárny Penamu ve Sviadnově) dohlížejí na plnění těchto smluvních vztahů a zabezpečují realizaci dodávek. Vedle toho vstupují do smluvních vztahů s místními menšími odběrateli. Dále sdělil (cit.): „Schůzka, která je popisovaná v příloze tohoto e-mailu se konala v naší společnosti – v centrále Penamu pro naše místní ředitele a místní management. Předmětem jednání této schůzky byla vzájemná informace o výsledcích jednání o zvýšení cen – jak centrálou společnosti u jí spravovaných dodavatelů, tak u jednotlivých regionálních pekáren Penamu. K dotazu Úřadu, co znamená, že pan Česák (ředitel pekárny Sviadnov) žádá vedení společnosti o pomoc v jednání s uvedenými výrobci v regionu, uvádím, že šlo o zbožné přání pana Česáka, ve skutečnosti k žádnému jednání ze strany centrály Penamu nedošlo.“

Rovněž uvedl, že Penam běžně pořádá např. kuželkářské či tenisové turnaje mj. pro zástupce společností s obdobným předmětem činnosti. K dokumentu popsanému výše, označenému C1 pak uvedl, že neví, zda se tiskové konference společnosti Odkolek dne 25.9.2003 účastnil některý zástupce Penamu. Dále uvedl (cit.): „Přivítal jsem informaci o tom, že konečně někdo veřejně ohlásil to, že zdraží. Jde o druhou největší společnost na trhu. Tento signál všichni uvítali (myslím z oboru).“ K výše popsanému dokumentu, označenému D14, resp. D15, uvedl, že se Penam snažil se společností Delta uzavřít smlouvu o spolupráci za účelem zásobování některých prodejen společnosti Lidl, a to tam, kde má Penam pekárnu. Tuto smlouvu se však nepodařilo uzavřít.

¹⁰ Bylo zjištěno, že o problematice těchto vzájemných odběratelsko-dodavatelských vztahů jednají zástupci společnosti Penam a Odkolek na společných poradách (zápis z jedné takové porady, převzat při místním šetření v Penamu, viz str. 219 až 220 spisu).

Dne 9.12.2003 se v sídle Úřadu uskutečnilo ústní jednání za účelem poskytnutí informací se zástupci účastníka řízení společnosti Odkolek (protokol viz str. 1223 až 1229 spisu). Jednání se zúčastnil generální ředitel Odkolku ing. Flek a právní zástupce společnosti na základě plné moci JUDr. Pavel Dejl, LL.M., Ph.D., advokát. Ke spolupráci s jinými producenty pečiva uvedl zástupce Odkolku, že tato spolupráce funguje za účelem zajištění sortimentu, který požaduje zákazník Odkolku a Odkolek není v daném regionu schopen tento sortiment sám vyrobit. Tato spolupráce se týká jednak zajištění dodávek čerstvého pečiva, jednak zajištění dodávek specifického regionálního pečiva. Rovněž uvedl, že Odkolek již delší dobu nepromítal neustále se zvyšující náklady na výrobu pečiva do jeho cen. V roce 2003 došlo ke skokovému zvýšení cen potravinářské pšenice i dalšího obilí - vzhledem k tomuto zvýšení cen obilovin byla nucena společnost Odkolek zvýšit ceny svých výrobků. Zástupce Odkolku dále uvedl (cit.): „V srpnu a v září 2003 společnost Odkolek začala v důsledku zvýšení cen pšenice jednat se svými odběrateli o možném zvýšení cen pekařských výrobků, neboť při tomto zvýšení cen vstupů nebylo možné, aby účastník řízení dále dodával pekařské výrobky za nezměněné ceny. Tato jednání zahájil se všemi svými odběrateli pekárenských výrobků... Společnost Odkolek avizovala skutečné zvýšení cen k 1. listopadu 2003. Toto bylo nejpozdější datum, ke kterému společnost potřebovala přistoupit ke zvýšení cen. Toto rozhodnutí bylo ovlivněno... i tím, že k tomuto datu bylo nutné nejpozději promítnout do nákladů na výrobu pekárenských výrobků zvýšení cen potravinářských obilovin – zejména pšenice.“ Po oznámení zvýšení cen jednotlivým odběratelům následovala jednání, jejichž výsledkem byly „nové“ dohodnuté ceny. Dále uvedl, že generální ředitel společnosti ovlivňuje rozhodování o významných změnách cen pečiva dodávaného Odkolkem jeho odběratelům.

K dokumentu převzatému v rámci místního šetření v sídle společnosti Penam dne 19.11.2003 pod č. A2 uvedl ing. Flek, že tento e-mail poslal panu Hrabalovi on sám. Dále uvedl (cit.): „Přeposlaný obsah vč. příloh e-mailu obdržela společnost Odkolek od Aholdu s tím, že bylo ze strany Aholdu naznačováno, zda je společnost Odkolek schopna dodávat za nižší ceny, resp. za nižší marže, než jsou naznačené v přílohách, a to celorepublikově. Z tohoto důvodu jsme odeslali e-mail společnosti Penam s dotazem, zda je schopna na území Moravy, resp. některých částí Moravy, dodávat společnosti Odkolek jako subdodavatel pro společnost Ahold. Společnost Penam toto odmítla, resp. se k návrhu nevyjádřila a k dohodě mezi společností Odkolek a Ahold nedošlo.“ K otázce Úřadu, proč e-mail popsaný dotaz neobsahuje, sdělil, že tomuto e-mailu předcházel telefonát v uvedeném smyslu mezi ing. Flekem a panem Hrabalem.

K dokumentu převzatému při místním šetření ve společnosti Odkolek ze dne 4.11.2003 zaslanému z adresy pana Ladislava Míky mj. na adresu ing. Fleka sdělil účastník řízení, že tento e-mail obsahuje sdělení, které společnost Odkolek obdržela od svých odběratelů na severní Moravě. Ve svém následujícím písemném vyjádření (str. 1512 až 1513 spisu) účastník řízení Odkolek uvedl, že předmětem tohoto e-mailu bylo souborné sdělení individuálních rozhodnutí odběratelů Globus, Penny a Tesco o změně dodavatelů pekárenských výrobků v oblasti severní Moravy, která Odkolek v souvislosti s převzetím Pekárny Karviná skupinou Odkolek, resp. v souvislosti s nedostatky v její činnosti, obdržel v říjnu 2003 od uvedených obchodních řetězců. Účelem zprávy potom bylo oznámit toto rozhodnutí společnosti Penam – s tou měly uvedené řetězce v dané oblasti lepší zkušenosti a rozhodly se proto dodavatele pečiva – Odkolek nahradit právě Penamem. Naopak řetězec Tesco pro hypermarket v Karviné a Havířově projevilo zájem o značku Odkolek. V této souvislosti nedošlo k žádné výměně odběratelů ani předání obratu. K poslednímu řádku obsahujícímu slova „Mail po odeslání mažu, čert a ÚOHS nikdy nespí“ pak účastník řízení sdělil, že jde ze strany obchodního ředitele Odkolku pana Míky o vyjádření učiněné v určité nadsázce, kdy při neznalosti skutkového stavu věci by text e-mailu mohl být ze strany Úřadu

chápan jinak, než jaký je jeho skutečný obsah a účinky. Z těchto důvodů byla uvedená slova myšlena pouze jako bonmot.

Dne 15.12.2003 proběhlo v sídle Úřadu ústní jednání za účelem poskytnutí informací s účastníkem řízení **společností Delta** (protokol str. 1279 až 1286 spisu). Jednání se zúčastnil pan Jan Jedlička, výkonný ředitel společnosti a Mgr. Martin Hájek, advokát, právní zástupce Dely na základě plné moci. Zástupce společnosti uvedl, že předmětem činnosti Dely je výlučně výroba pekárenských výrobků. Výroba mouky byla realizována prostřednictvím společnosti DELTA MLÝNY s.r.o. ze skupiny Delta, a to do zhruba září 2003. Poté byl rozhodující podíl, díky kterému byla tato společnost kontrolována ze strany skupiny Delta, prodán do skupiny, jejímž členem je i Odkolek. V době, kdy byly DELTA MLÝNY s.r.o. součástí skupiny Delta, byl pan Jedlička jednatelem společnosti DELTA MLÝNY s.r.o. V období, kdy došlo k popsanému převodu podílu na Odkolek, pan Jedlička na tuto funkci rezignoval. V současné době nemá žádná ze společností ze skupiny Delta podíl ve společnosti DELTA MLÝNY s.r.o.

K vývoji prodejních cen pečiva od června roku 2003 zástupce společnosti Delta uvedl (cit.): „V srpnu 2003 nám náš dodavatel mouky – společnost DELTA MLÝNY potvrdil, že ke zdražení mouky skutečně dojde, a to v rozsahu cca 15-20 %. V tomto období se naše společnost potýkala s konstantním snižováním našich marží v důsledku skutečnosti, že již v období přibližně od roku 1996 či 1997 nedošlo ke zvýšení ceny pekárenských výrobků vzhledem ke značné konkurenci na trhu pekárenských výrobků. V období posledních cca 7 let došlo ke značnému navýšení nákladů souvisejících s výrobou pekárenských výrobků – elektrická energie, nájem, mzdové náklady na zaměstnance, voda a různé administrativní poplatky, zejména také vzrostly ceny ostatních surovin na výrobu pekárenských výrobků – oleje, cukrů, droždí atd. Současně byla naše společnost v průběhu roku 2003 nucena investovat zásadním způsobem do sanitárních a hygienických opatření, jejichž přijetí a implementace byla vyžadována v souvislosti se vstupem ČR do EU. Rovněž naše společnost investovala s cílem zkvalitnit svoji výrobu do certifikace systému HACCP, ISO. K 1.10.2003 ke zvýšení ceny potravinářské pšenice na trhu skutečně došlo. V rámci jednání s našimi klíčovými odběrateli jsme kontinuálně (v období od srpna 2003) tyto odběratele informovali o tom, že v období od října až listopadu hodláme zvýšit ceny námi dodávaných pekářských výrobků. V rámci těchto jednání s klíčovými odběrateli jsme tedy oslovili v průběhu září 2003 tyto odběratele e-mailem, ve kterém jsme je upozornili na skutečnost, že v případě, nebudou-li naše výrobky za námi nově navrhované ceny hodlat nadále odebírat, budeme takový jejich postup považovat za vůli ukončit spolupráci s naší společností při dodávkách pekárenských výrobků. K takovému oslovení odběratelů došlo po několika neformálních jednáních o zvýšení cen realizovaných v období před odesláním této výzvy. Cca v období října 2003 jsme oslovili naše klíčové odběratele znovu přibližně ve stejném duchu a v této době jsme odběratelům předložili nové návrhy cen pekárenských výrobků dodávaných těmto zákazníkům.“ (konec citace).

Zástupce společnosti Delta dále uvedl, že v rámci jednání o zvýšení ceny se společností Ahold byla zpracována (a Aholdu zaslána) i kalkulace marží Aholdu po zvýšení realizační ceny. Co se týče ostatních odběratelů pekárenských výrobků, tito v období října, nejpozději první dekády listopadu zvýšení cen pekárenských výrobků dodávaných Deltou akceptovali, a to na základě dohody mezi Deltou a příslušným odběratelem, ze které vyplývaly nové ceny. Účastník řízení doplnil, že jeho klíčoví odběratelé při jednáních většinou rozuměli důvodům, které ho ke zvýšení cen vedly. Skutečně fakturováno za nové ceny bylo se všemi odběrateli Dely až v období od začátku listopadu 2003.

Dále uvedl, že cenovou kalkulaci provádí obchodní ředitel společnosti Delta, ing. Jindřich Moc. Ceny se ve společnosti tvoří obvyklým způsobem, tedy po zohlednění nákladů

na výrobu konkrétního zboží s tím, že se nejdříve připočítá obvyklá zisková marže. Takto stanovená cena je následně modifikována s ohledem na situaci na trhu daného zboží, kdy na základě monitoringu prováděného obchodními zástupci Delty se výše uvedeným způsobem stanovená cena upravuje vzhledem k poznatkům získaným z trhu (monitoring maloobchodních cen konkurence). Takto stanovený návrh cen společnosti za konkrétní zboží předkládá obchodní ředitel výkonnému řediteli společnosti panu Jedličkovi. Pan Jedlička cenový návrh prozkoumá, zanalyzuje a případně upraví, a takto stanoví konečnou cenu. Poté již není cena, resp. její návrh pro odběratele, nikým zkoumán a je předkládán odběratelům. Představenstvo společnosti ani jiné osoby do tvorby ceny nezasahují. Konečné ceny pro jednotlivé zákazníky společnosti jsou ovšem vždy výsledkem obchodních jednání s konkrétním odběratelem. Stejným způsobem došlo ke zvýšení cen výrobků společnosti Delta v listopadu 2003.

K obsahu e-mailu zajištěného Úřadem dne 19.11.2003 na pracovišti společnosti Delta v Praze - který má v předmětu „Emka“ (viz výše) uvedl zástupce Delty, že společnost EMKA, spol. s r.o. (dále také jen „EMKA“) je dodavatelem surovin pro výrobu pekárenských výrobků Delty. EMKA je společností ze skupiny Odkolek a z toho důvodu ing. Flek informoval Deltu, jakým způsobem budou klíčoví manažeři (výkonní ředitelé) této společnosti motivováni a to z důvodu zvýšení transparentnosti fungování této společnosti jako dodavatele Delty. K dotazu Úřadu, proč tuto informaci zasílá ředitel společnosti Odkolek na společnost Delta uvedl, že je to proto, aby Deltě bylo prokázáno transparentní chování jejího dodavatele. Prokázání motivace obchodních zástupců EMKY dojednat pro odběratele co nejvýhodnější ceny je pro Deltu významné - sama si ho vyžádala. E-mail je součástí dlouhodobých obchodních jednání, uzavřel zástupce účastníka řízení.

Výpovědi svědků

Úřad v rámci správního řízení č.j. S 233/03 vyslechl dva svědky, a to pana Františka Hrabala, ředitele divize mlýnů ve společnosti Penam (do 31.12.2003 vykonával funkci generálního ředitele společnosti Penam), a ing. Zdeňka Synka, finančního ředitele společnosti Delta (protokoly viz str. 1477 až 1480 a 2139 až 2143 spisu).

Svědék František Hrabal na otázku Úřadu, za jakým účelem měl e-mail převzatý Úřadem v rámci místního šetření v sídle společnosti Penam dne 19.11.2003 (pod označením A2 – viz výše), uvedl (cit.): „*Tento e-mail jsem dostal na základě telefonického rozhovoru od ing. Fleka. Společnost PENAM byla oslovena ing. Flekem – společností ODKOLEK a.s., jestli jsme schopni v předvánočním období vykrýt zbožím PENAMu skupinu Ahold. Pro společnost PENAM tyto marže byly nedostačující a naše odpověď byla zamítavá. Nedodali jsem z tohoto sortimentu na společnosti Ahold žádné zboží v roce 2003.*“ Dále na dotaz Úřadu svědek vysvětlil, co znamená termín „vykrýt svým zbožím“. K tomu svědek uvedl (cit.): „*Společnost ODKOLEK nemá v některých regionech na Moravě působnost a tím není schopna na konkrétní objednávku zásobit všechny prodejny společnosti Ahold. Protože my máme působnost na Moravě, jsme schopni zásobit plošně celé území Moravy.*“ K doplňujícímu dotazu, jakým způsobem probíhal tento telefonický rozhovor mezi ním a ing. Flekem, uvedl, že se domnívá, že rozhovor probíhal prostřednictvím mobilního telefonu a celý hovor byl velmi strohý a stručný s tím, že na dotaz ze strany ing. Fleka z Odkolku, zda je společnost Penam schopna dodávat, byla ze strany Penamu stručná odpověď, že s maržemi jím zaslánými nikoli.

Svědék ing. Zdeněk Synek k dotazu Úřadu, zda v rámci své funkce finančního ředitele ve společnosti Delta užívá osobní vůz Peugeot 605, registrační značky BZL-80-45, uvedl, že tento vůz používá, a to jak ke služebním, tak k soukromým účelům. Úřad svědkovi

sdělil, že dne 17.12.2003 pořídili pracovníci Úřadu fotografie vozidel zaparkovaných na parkovišti hotelu Zlatá Praha, Na Zavadilce 8, Praha 6 – Dejvice, včetně fotografie i výše zmíněného vozidla.

K dotazu Úřadu, zda se popsaného jednání zúčastnil, svědek uvedl (cit.): „*Tohoto jednání jsem se zúčastnil, šlo o jednání se společností Unimills a.s.*“ Uvedl, že jednání se za společnost Delta účastnil i pan Jedlička (jako bývalý statutární zástupce společnosti DELTA MLÝNY s.r.o.). K účelu tohoto jednání svědek Synek sdělil (cit.): „*Toto jednání bylo vedeno proto, že v říjnu 2003 koupila společnost Unimills od bratrů Paříků podíl na společnosti DELTA MLÝNY a ještě v prosinci 2003 se vyjasňovaly otázky vyplývající z předané dokumentace (otázky spojené s podíly na dceřinných společnostech, otázky týkající se financování, garancí apod.)*“ K účasti zástupců dalších subjektů na tomto jednání svědek Úřadu sdělil (cit.): „*Jednání se ještě účastnila ředitelka personálního a právního úseku DELTY – Mgr. Pochylá, dále se myslím jednání zúčastnil pan Marko Pařík – a to spíš sám za sebe, neboť do předání podílu na společnosti DELTA MLÝNY byl držitelem tohoto podílu. Za společnost Unimills se účastnil ing. Flek, pan Kocmánek a další, které neznám jménem.*“ Celkem se podle svědka Synka účastnilo asi 6 až 8 osob. Dále na dotaz Úřadu, zda byl z tohoto jednání pořízen zápis a jaké závěry z tohoto jednání vzešly, sdělil (cit.): „*Na tomto jednání jsem z titulu své funkce předal některé informace (např. informace týkající se nabytí obchodních podílů společnosti DELTA MLÝNY ve společnosti AMPA...). Moje účast spočívala skutečně pouze v předání těchto informací. Já sám nevím, co bylo řešeno případně rozhodnuto při tomto jednání.*“

K dotazu Úřadu, zda se účastnil po 17.12.2003 nějakého jednání v tomto hotelu sdělil (cit.): „*Po tomto jednání byla v tomto hotelu ještě další jednání, zúčastnil jsem se, ale nemohu uvést, kdy to bylo. Bylo ještě nutno zrušit garance, o nichž jsem výše mluvil, to byl další důvod jednání v tomto hotelu.*“ Na otázku Úřadu, zda je běžné pro společnost Delta, že v tomto hotelu pořádá jednání, svědek Synek odpověděl, že to není běžné, že do tohoto hotelu byli zástupci Dely pozváni protistranou právě k vyjasňování popsaných otázek.

Ústní jednání se zástupci vybraných odběratelů pekárenských výrobků

Úřad v rámci tohoto správního řízení provedl ústní jednání za účelem poskytnutí informací dle § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona se třemi společnostmi provozujícími na území České republiky síť svých maloobchodních prodejen s potravinami a doplňkovým sortimentem nepotravinářského zboží (označované také jako „obchodní řetězce“), a to se společnostmi AHOLD Czech Republic, a.s., Penny Market s.r.o. a Tesco Stores ČR a.s.

Zástupci společnosti **AHOLD Czech Republic, a.s.** v rámci ústního jednání na Úřadě uvedli k systému dodávek pečiva do jejich společnosti mj., že Ahold má velký počet provozních jednotek - maloobchodních prodejen (dohromady přes 200), které jsou rozloženy po celém území ČR (protokol viz str. 1612 až 1616 spisu). Dále uvedli (cit.): „*Velké společnosti jako např. DELTA PEKÁRNY a.s. jsou schopny dodat do našich provozoven celý sortiment pečiva. Naopak např. cukrářské výrobky (měkká cukrařina) dodávají pouze místní dodavatelé ... Místní dodavatelé (menší pekárny) dodávají do provozoven Aholdu v konkrétním regionu či obci (mají malou kapacitu výroby...) často i celý sortiment pečiva, ale vždy do každé provozovny Aholdu dodává i Delta a v Čechách společnost ODKOLEK a.s. – buď přímo tato společnost nebo její dceřiná společnost, která má výrobu v daném regionu, a na Moravě společnost PENAM spol. s r.o. – opět buď přímo ze svého závodu v regionu či prostřednictvím své dceřiné společnosti. Odkolek a Penam tak zásobují vždy ty regiony Čech nebo Moravy, kde mají své závody, resp. své dceřiné společnosti (vzhledem k dojezdovému*

radiu okolo těchto výroben – max 60 km)... Klíčovými položkami sortimentu pečivo jsou chléb (1200 g) a rohlík (43 g).“

V rámci popisu míry závislosti společnosti Ahold na společnostech Delta, Odkolek a Penam, porovnali zástupci Aholdu obraty dosahované u jednotlivých dodavatelů pečiva a uvedli (cit.): „Vzhledem k objemům pečiva, které odebíráme od uvedených tří společností, není možné ani v horizontu týdnů přejít od kteréhokoliv z nich k jinému dodavateli (zejména místní výrobci nejsou schopni zvýšit ani v horizontu měsíců své dodávky). Nahradit dodávky společnosti Delta vzhledem k obrovskému procentu odebíraného pečiva v poměru k celkovému objemu pečiva, které odebíráme, není možné vůbec – ani například s pomocí dalších dvou jmenovaných společností.“

Dále sdělili, že dne 26.9.2003 obdrželi ode všech účastníků řízení návrh na zvýšení cen pečiva včetně návrhu ceníku. Dále uvedli (cit.): „V časovém horizontu týdne až 14 dnů se postupně začali ozývat i ostatní naši dodavatelé pečiva (kteří nepatří do skupin těchto společností) – tito dodavatelé začali posílat vlastní návrhy na zvýšení cen pečiva dříve, než jsme uzavřeli jednání s výše uvedenými třemi dodavateli ... Poté následovala jednání s jednotlivými dodavateli, kteří navrhli zvýšení ceny – byly dojednávány schůzky, zasílala se další komunikace.“ Zástupci Aholdu uvedli, že pro dodavatele Odkolek, Delta a Penam platilo, že požadované zvýšení ceny neodpovídalo růstu jejich nákladů (zejména růstu ceny mouky – kdy požadovali zvýšení cen pečiva ještě dříve, než se zvýšila cena mouky).

K procesu vyjednávání o zvýšení cen dále uvedli, že Aholdu byl Odkolkem zaslán další návrh (cit.): „...po neúspěšné schůzce s Odkolkem ze dne 3.11.2003. K dohodě o zvýšení cen se společností Odkolek nakonec došlo dne 12.11.2003 (v ranních hodinách) – při osobní schůzce, které jsem se účastnila já (pí Rašková) a pí Šíbllová – má nadřízená Unit group manager fresh; za Odkolek se, myslím, účastnil pan Flek (jednání za tuto společnost s námi vedl často rovněž pan Míka). V dohodě s Odkolkem bylo stanoveno, že upravené ceny budou fakturovány od 14.11.2003, k čemuž také došlo – týkalo se to především hlavního sortimentu, který se prodává denně. K další vlně přecenění dle dohody s Odkolkem došlo k 1.1.2004 – u zbývajících sortimentu ... V této souvislosti nebylo možné trvat na smluvně zakotvené lhůtě (60 dnů) pro změnu cen po dohodě o této změně - kdy nám Odkolek pohrozil, že pokud nezačneme fakturovat změněné ceny od 14.11.2003, přestane nám zboží dodávat.“

K průběhu vyjednávání s dodavatelem společností Delta bylo sděleno (cit.): „Se společností Delta jsme dohodli zvýšení ceny dne 11.11.2003 v odpoledních hodinách za účasti mě (pí Rašková), pí Šíbllové a ing. Moce z Delty. Dne 13.11.2003 byla fakturována Deltou zvýšená cena u dohodnutých položek sortimentu (nejprodávanější zboží), přecenění zbytku sortimentu bylo dohodnuto a uskutečněno k 1.1.2004. V rámci vyjednávání o ceně oznámila Delta jak centrále Aholdu (dopisem ing. Chalupské dne 10.11.2003), tak jednotlivým provozovnám Aholdu přímo, že v případě neakceptace zvýšení cen, přestane Delta dodávat.“

Dále byla předložena komunikace s Penamem ze dne 3.11.2003 a 10.11.2003, kde Penam uvádí (cit.): „...že neobdrží-li písemné odsouhlasení jím navrhovaných cen dne 11.11.2003 do 13 hodin, 12.11.2003 nepotvrdí Aholdu objednávky a nebude dodávat...“ Rovněž zástupci Aholdu uvedli (cit.): „Dne 11.11.2003 v odpoledních hodinách došlo ke schůzce mezi pí Raškovou, Šíbllovou a panem Vymazalem a Jerglem z Penamu. Bylo dohodnuto zvýšení cen některých druhů pečiva – s fakturováním dne 13.11.2003, zbytek byl přeceněn k 1.1.2004.“

K dotazu Úřadu, zda společnost Ahold kontaktovala v období od září 2003 do konce roku 2003 některého výrobce pečiva s nabídkou možnosti dodávek do provozoven Aholdu, příp. zda jí stávající dodavatel navrhl v tomto období rozšíření sortimentu nebo počtu jím zavážených prodejů, zástupci společnosti Ahold uvedli (cit.): „V období od zhruba konce září 2003 do konce roku 2003 jsme nekontaktovali žádného výrobce pečiva s požadavkem,

aby Aholdu dodával pečivo (s jednou výjimkou kontaktu o dodávkách cukrařiny v závěru roku 2003 – prosinec - do několika provozoven a dohody o dodávkách s regionálním výrobcem pro Kladno - tohoto výrobce jsme kontaktovali v posledním týdnu roku 2003). Jinak jsme po celé druhé pololetí roku 2003 spolupracovali se stejnými dodavateli. Rovněž v období, kdy nám společnost Odkolek, Delta a Penam sdělily, že nám nedodají zboží pro případ, že nepřistoupíme na zvýšení ceny, kontaktovali nás místní dodavatelé s nabídkou zvýšení objemu dodávek pečiva do některých našich provozoven – aby vykryli vzniklý nedostatek pečiva. Šlo o naše dodavatele, kteří na tyto prodejny dodávali a dodávají souběžně s uvedenými třemi výrobci.“

Následně Úřad předložil zástupcům Aholdu dokument, e-mail převzatý při místním šetření dne 19.11.2003 v sídle společnosti PENAM spol. s r.o. (dokument označený A 2 - viz výše) a dotázal se, zda Ahold požadoval jeho zpracování. Zástupci Aholdu uvedli (cit.): „...paní Chalupská, již byl panem Jedličkou e-mail dle rozdělovníku zaslán, je nadřizenou paní Šíblové a pracovala v té době jako ředitel nákupu Aholdu. Zpracování takového přehledu jsme od společnosti Delta nepožadovali, k tomuto přehledu uvádíme, že jde pouze o statistické porovnání staré a nové ceny některých položek sortimentu pečiva. Z takového porovnání, ve kterém není uveden počet prodaných kusů, není možno zjistit nic o výhodnosti nebo nevýhodnosti změny cen jednotlivých položek pro Ahold. Výpočty společnosti Delta vycházely z jakéhosi ideálního stavu, kdy by zvýšení cen nemělo žádný negativní vliv na prodejnost zboží. Ani dosavadní výsledky prodeje zboží společnosti Delta za nové ceny tyto optimistické výpočty nepotvrzují.“

K dotazu Úřadu, zda byl tento výpočet zpracovaný Deltou včetně průvodního dopisu pana Jedličky zaslán Aholdem na společnost Odkolek s dotazem, zda je tato společnost schopna dodávat zboží za nižší ceny, než jsou naznačené v tomto výpočtu zpracovaném Deltou, a to celorepublikově, zástupci Aholdu sdělili, že tuto nabídku Deltou s tabulkami tvořícími její přílohu na společnost Odkolek společnost Ahold nezaslala. Dále uvedli (cit.): „Nahradiť celorepublikové dodávky společnosti Delta není možné – a to i kdybychom se snažili využít služeb například společnosti Odkolek. Tato společnost ostatně nemá na Moravě žádnou pekárnu (pouze snad v závěru roku koupila jednu pekárnu někde na Ostravsku). Proto bychom Odkolek ani neoslovili o dodávky pro celé území ČR. Dále uvádíme, že Ahold nemá zájem o dodavatele, který by pro jiný než doplňkový sortiment dodávaný Aholdu potřeboval subdodavatele (uzavřeli bychom smlouvu přímo se 'subdodavatelem'). Ale jak jsme již výše uvedli, Ahold neoslovoval v období září až počátek prosince 2003 žádné producenty pečiva v souvislosti se zajištěním dodávek – například za účelem nahrazení jiného dodavatele pečiva apod. Pokud bychom nabídku obsahující uvedené 'analýzy změn cen a marží' od společnosti Delta zaslali jinému dodavateli (například Odkolku), dopustili bychom se také porušení obchodního tajemství. V té době byla rovněž připravovaná letáková akce, kdy na letáčích byla reklama na záviny Deltou s jejich vyobrazením a uvedením výrobce, rovněž byly nasmlouvány s Deltou platby za tuto letákovou akci. To uvádíme pro dokreslení skutečnosti, že nebylo možno tohoto dodavatele nahradit jiným. Podobně byly s Deltou od září nasmlouvány a připraveny promoční akce na Vánoce (vánočky, čajové pečivo apod.).“ (konec citace).

Zástupkyně společnosti **Penny Market s.r.o.** – vedoucí nákupu společnosti - k popisu systému dodávek pečiva společnosti Penny a dojednávání nákupních cen s dodavateli pečiva – společností Odkolek, Cerea a Michelské pekárny, uvedla, že ve společnosti Penny se cena s každým dodavatelem dojednává na centrále (protokol viz str. 1831 až 1833 spisu). Za společnost Penny dojednává cenu vedoucí nákupu a postup je takový, že dodavatel předloží měsíc předem návrh změny cen nebo nový ceník, vedoucí nákupu prozkoumá, zda změna ceny je oprávněná – např. zda se mění ceny vstupů dodavatele (energie, suroviny apod.) – proto je ve smlouvě s každým dodavatelem pečiva uvedena měsíční lhůta od oznámení dodavatele o požadavku na změnu ceny. Zástupkyně společnosti Penny dále sdělila, že pro

jejich společnost Odkolek zajišťuje dodávky pečiva pro severní polovinu ČR, Cerea Plzeň pro jižní polovinu (s některými výjimkami) a Michelské pekárny dodávají (zhruba půl roku) pouze do jedné z provozoven Penny. Územní rozdělení dodávek pečiva do společnosti Penny na uvedené dva dodavatele je pro společnost Penny, jak bylo uvedeno, výhodné, tito dodavatelé se na daném území automaticky starají o nově otevřené provozovny Penny, přímo zajišťují zavážení pečivem všech provozoven Penny na daném území, rovněž jednotná fakturace a likvidace dodacích listů je pro Penny výhodná. Především je pro Penny ale důležité, aby sortiment pečiva na všech našich prodejnách byl jednotný.

Dále uvedla, že, pokud některý z dodavatelů Penny zajišťuje závoz do konkrétní provozovny prostřednictvím svého subdodavatele, toto oznamuje a projednává se společností Penny – protože např. vzdálenost pekárny subdodavatele od provozovny Penny nebo obliba produktů daného producenta (subdodavatele) jsou pro Penny významné. K tomu byly Úřadu předány přehledy pekáren zásobujících provozovny Penny v rámci smluvních vztahů s Odkolkem a totéž v rámci smluvních vztahů s Cereou Plzeň. Zástupkyně Penny doplnila, že další dodavatelé (fungující např. dosud jako subdodavatelé některého z uvedených dvou dodavatelů pečiva) oslovili v roce 2003 Penny s návrhem na uzavření smlouvy o dodávkách pečiva – např. Penam navrhol, že bude dodávat pro Penny „přímo“ na celém území Moravy. To však pro Penny zatím nebylo výhodné. Penam dodává do některých provozoven Penny na základě smlouvy o subdodávkách s Cereou (konkrétně například na severní Moravě). Poté, co v roce 2003 koupil Odkolek pekárnu v Karviné, požadoval, aby mohl dodávat v tomto regionu do Penny on. Od 20.11.2003 funguje v Karviné provozovna Penny – dodává do ní společnost Odkolek.

Na otázku Úřadu, zda došlo v roce 2003 ke změně dodavatele/subdodavatele pečiva do provozoven Penny v Hranicích a v Opavě, zástupkyně společnosti Penny odpověděla (cit.): *„Provozovna Penny v Opavě byla otevřena 30.9.2003 a provozovna v Hranicích na Moravě 2.10.2003. V tomto regionu dodávala společnosti Penny společnost Cerea prostřednictvím Penamu. Tyto dvě nové provozovny byly však přiděleny společnosti Odkolek – koupil v Karviné pekárnu. Na dodávky Odkolku z pekárny v Karviné do těchto dvou provozoven Penny byly však stížnosti na kvalitu a servis. Po měsíci dodávek (na základě stížností z obou prodejen) byla pekárna změněna a do provozovny Penny v Opavě začala dodávat na žádost Penny pekárna Šumperk (z 90% vlastněná Penamem) a do provozovny Penny v Hranicích na Moravě pekárna Mader a synové (rovněž částečně vlastněná Penamem). A to na základě smlouvy s Odkolkem, kdy se Penam prostřednictvím svých dceřinných společností stal subdodavatelem Odkolku. Tyto dvě nové pekárny navrhlo oddělení prodeje Penny – podle svých znalostí podmínek v regionu, vzdálenosti pekáren od provozoven Penny a zkušeností s kvalitou jimi dodávaného pečiva.“* (konec citace).

Dále zástupkyně společnosti Penny na žádost Úřadu popsala proces navrhování zvýšení cen pečiva ze strany dodavatelů Penny. Uvedla, že společnost Odkolek zaslala společnosti Penny návrh ceníku e-mailem dne 26.9.2003 (byl předložen vytištěný e-mail včetně dopisu generálního ředitele a ceníku – viz str. 1850 až 1852 spisu) a uvedla (cit.): *„Následně 24.10.2003 jsem zaslala společnosti Odkolek náš souhlas se zvýšením cen u všech navrhovaných položek – ale (poté, co jsem provedla průzkum popsany v odpovědi na první otázku) pouze o určitou výši. Toto jsem zároveň se společností Odkolek osobně projednala (...). Následně po dalším osobním jednání jsme dohodli pozdější zvýšení cen u položek, kde Odkolek požadoval výraznější růst ... Vzhledem k tomu, že naše konkurence postupně také zvýšila prodejní ceny pečiva, skutečně jsme přistoupili k fakturování vyšší ceny Odkolku od 3.11.2003, 21.11.2003 a 1.12.2003....“* Společnost Cerea Plzeň, dle sdělení zástupkyně společnosti Penny, zaslala někdy počátkem října návrh ceníku, který byl osobně projednán. Se všemi dodavateli pekárenských výrobků společnosti Penny byla dojednána postupná zvýšení cen ve stejných termínech a o stejné částky.

Na dotaz Úřadu, zda někdo z dodavatelů pečiva v roce 2003 navrhl společnosti Penny dodržování doporučených/závazných maloobchodních cen pečiva pro prodej zákazníkům (spotřebitelům), zástupkyně společnosti Penny uvedla, že návrh minimálních doporučených cen pečiva dostali od společnosti Odkolek (byla předložena kopie takového návrhu ze dne 24.10.2003), dále však uvedla, že v žádném případě společnost Penny nebyla povinna ani nucena ze strany dodavatelů pečiva tyto ceny dodržovat.

Zástupci společnosti **Tesco Stores ČR a.s.** k popisu systému dodávek pečiva do jejich společnosti uvedli, že dodavateli pečiva jsou kromě jiných i společnosti Odkolek, Delta a Penam (protokol str. 1881 až 1884 spisu). K systému dojednávání nákupních cen pečiva s dodavateli bylo zástupci Tesca při ústním jednání sděleno, že jednání o nákupních cenách pekárenských výrobků vede nákupčí pečiva Tesca a pro srovnatelný sortiment lze s jednotlivými dodavateli Tesca dohodnout různou cenu. S každým dodavatelem pečiva má Tesco uzavřenu rámcovou smlouvu o obchodních podmínkách. Sortiment dodávaného zboží se dojednává s dodavatelem odsouhlasením ceníku, kde je k jednotlivým položkám ze sortimentu pečiva přiřazena cena. Takový ceník platí, dokud některá ze stran nenavrhne změnu ceny nebo sortimentu.

Na otázku Úřadu, který dodavatel pečiva dodává do hypermarketu Tesco v Havířově, příp. zda došlo ke změně dodavatele pečiva v průběhu roku 2003 do této provozovny Tesco, zástupci Tesca odpověděli (cit.): *„Do této provozovny Tesca dodával sortiment základního pečiva do konce roku 2003 Penam. Od 17.12.2003 dodával do této provozovny tento sortiment rovněž Odkolek. Od 1.1.2004 dodává tento sortiment pouze Odkolek. Tato výměna dodavatele byla součástí obchodní strategie Tesca. V období od 17.12.2003 do 31.12.2003 bylo zcela na dané provozovně, od kterého z těchto dvou dodavatelů odebere jednotlivé druhy pečiva ze základního sortimentu.“* Na doplňující dotaz, co by cílem této obchodní strategie, zástupce společnosti Tesco uvedl (cit.): *„...na základě cenového vývoje z podzimu 2003 jsme se snažili o další optimalizaci dodavatelské základny. Nastolením konkurence si připravují lepší možnosti pro další cenové vyjednávání. Podobnou strategii jsme zvolili i pro provozovnu v Karviné.“* Zástupci společnosti Tesco na otázku Úřadu, ke kterému datu (v měsíci listopadu 2003) došlo ke zvýšení ceny, za niž Tesco odebírá sortiment základního pečiva od Odkolku a Penamu (tj. kdy byla dohodnuta vyšší cena a od kterého dne byla skutečně fakturována) odpověděli, že (cit.): *„K dohodě s oběma dodavateli (a rovněž se společností Delta) a zároveň k fakturaci zvýšené ceny došlo 3.11.2003. V průběhu měsíce října se uskutečnila jednání s těmito dodavateli – bylo dohodnuto uvedené datum.“*

Dále Úřadu sdělili, že tito dodavatelé pečiva změnu dodavatele do uvedených provozoven Tesca ani nenavrhli ani nepožadovali v rámci jednání s Tescem v měsíci říjnu 2003 (tedy v rámci jednání o zvýšení cen pekárenských výrobků). K uvedené změně dodavatele se Tesco rozhodlo ve druhé polovině října 2003 poté, co zjistilo, že Odkolek má v Karviné vlastní pekárnu, která se již zaběhla a mohl by tedy nahradit Penam jako dodavatele základního sortimentu pečiva do provozovny v Havířově. Následně byl zástupcům Tesca předložen dokument zaslaný Úřadu společností Odkolek jako příloha podání ze dne 14.1.2004. A sice kopie dopisu ze dne 24.10.2003 od pana Aleše Vavrejny, nákupčího pečiva společnosti Tesco¹¹, na společnost Odkolek, ve kterém se uvádí (cit.): *„Vážený pane Míko, dle Vaší informace o převzetí Pekárny Karviná Vám oznamuji následující. Vzhledem k dobré spolupráci s Vaší společností v uplynulém období a s ohledem na prověřenou kvalitu značky „odkolek“ se stanete dodavatelem pro HM Karviná a Havířov. Předpokládané zahájení dodávek do HM je do konce roku 2003. Žádám Vás o předložení sortimentní nabídky na tyto provozovny...“* (str. 1516 spisu). Zástupci společnosti Tesco k tomuto dopisu uvedli, že jde

¹¹ Byl přítomen jednání dne 6.2.2004 v sídle Úřadu.

právě o jejich reakci na skutečnost, že Odkolek má vlastní pekárnu v Karviné a odkázali na to, co k tomu výše uvedli.

Dále na žádost Úřadu zástupci Tesca popsali proces navrhování zvýšení cen ze strany jejich dodavatelů pečiva v průběhu druhé poloviny roku 2003 – zejména společností Odkolek, Delta, Penam. Uvedli, že tito dodavatelé společnost Tesco kontaktovali s požadavkem zvýšení ceny koncem září 2003 a doložili to kopiemi korespondence s těmito dodavateli – i) dopis od společnosti Penam ze dne 26.9.2003 s návrhem ceníku, ii) e-mail od společnosti Delta ze dne 26.9.2003 včetně přeposlání ze dne 27.10.2003, iii) průvodní dopis a ceník od společnosti Odkolek (následně bylo zástupci Tesca písemně doplněno datum zaslání tohoto dopisu společnosti Tesco, a to datum 26.9.2003 - viz str. 2044 až 2045 spisu). Doplnili, že ceny, za které je s těmito dodavateli fakturováno od 3.11.2003 jsou výsledkem jednání, k nimž došlo se všemi těmito dodavateli pečiva poté, co zaslali své návrhy na zvýšení cen společnosti Tesco (Úřadu byly předloženy ceníky platné od 3.11.2003 pro dodávky pečiva od společnosti Penam, Delta a Odkolek – str. 1887 a další následující strany spisu).

Na otázku Úřadu, zda někdo z dodavatelů pečiva společnosti Tesco v roce 2003 navrhl dodržování doporučených, popř. závazných, maloobchodních cen pečiva pro prodej zákazníkům (konečným spotřebitelům), zástupci společnosti Tesco sdělili (cit.): „*V rámci jednání o změně cen v období měsíce října 2003 jsme se sami informovali u dodavatelů, jaké jsou jejich představy o cenách pečiva na trhu (v rámci prodeje konečným spotřebitelům) po zvýšení nákupních cen pečiva. Žádný z dodavatelů pečiva nepožadoval dodržování nějakých doporučených maloobchodních cen pečiva.*“

Shrnutí

Všichni účastníci řízení oznámili svým odběratelům pekárenských výrobků úmysl zvýšit prodejní cenu tohoto zboží. Úřad konstatuje, že účastníci řízení tato oznámení (včetně zaslání návrhů nových ceníků) zasílali svým odběratelům **shodně dne 26.9.2003** popř. krátce po tomto datu¹² - konkrétně např. účastník řízení Penam¹³ zaslal tento návrh svému odběrateli Ahold dne 26.9.2003, rovněž odběrateli Tesco a dalším, účastník řízení společnost Odkolek týmž odběratelům a dále např. společností Penny a Meinel, účastník řízení Delta zaslal návrh na zvýšení cen dne 26.9.2003 svým odběratelům Lidl, Tesco a Ahold. Tvrzení účastníků řízení, že zasílali návrhy na změnu ceny svým odběratelům (z řad obchodních řetězců) již např. v měsíci srpnu či v první polovině měsíce září 2003, nebyla v řízení potvrzena – ani ze strany zástupců obchodních řetězců, ani účastníky řízení samotnými.

Úřad dále konstatuje, že **formulace dopisů**, kterými zástupci účastníků řízení (vedoucí manageři všech tří společností) oznamovali svým klíčovým odběratelům potřebu zvýšit cenu pekárenských výrobků, **jeví zřejmé podobnosti**. Všichni účastníci řízení v těchto oznámeních shodně poukazují na dlouhodobý neměnný stav v oblasti cen pečiva a ve srovnání s tím na neustálé zvyšování cen vstupů – zejména pak na růst ceny potravinářského obilí v letních měsících roku 2003 jako hlavní suroviny pro pekárenskou výrobu. Shodně všichni účastníci řízení požadují zvýšení cen **ke stejnému datu** – 1.11.2003. Přitom tento den byla sobota, tedy den, kdy většina uvedených odběratelů obvykle zboží nepřeceňují (viz např. sdělení společnosti Penny, Globus a dalších). V této souvislosti je zřejmé, že účastníci řízení nezvolili u každého svého smluvního partnera individuální přístup dle podmínek konkrétní smlouvy o dodávkách pečiva, ale podřídili své chování společnému, vzájemně zprostředkovanému (viz dále), zájmu a shodně určili termín pro změnu realizačních cen.

¹² Např. u společností Meinel, Globus či Kaufland bylo zjištěno, že (další) návrhy zvýšení cen obdržely počátkem následujícího týdne (neboť 26.9.2003 byl pátek a o víkendu není pošta doručována).

¹³ Záměr Penamu odeslat „navýšené ceníky na všechny systémy“ dne 26.9.2003 je obsažen i v zápise z porady generálního ředitele (dokument označený C1 – viz výše).

Následně se účastníkům řízení skutečně podařilo s velkou většinou svých dodavatelů vyjednat zvýšení ceny – opět (v důsledku jednání s odběrateli a uvedené skutečnosti, že v sobotu se ceny v řetězcích nemění) shodně ke dni 3.11.2003.

Bližším porovnáním lze zjistit, že dopisy ředitelů společností Delta a Odkolek jeví ještě **další blízké podobnosti**. Oba shodně obsahují sdělení v tom smyslu, že v případě nereagování na jejich dopis, resp. nový ceník, budou toto považovat za souhlas obchodního partnera s navrženými podmínkami. Společnost Delta přitom výslovně odkazuje na tiskovou konferenci společnosti Odkolek a tvrzení „všech“ konkurentů o navýšení nákladů na výrobu. V této souvislosti však bylo prokázáno, že zmíněná tisková konference společnosti Odkolek byla prvním prohlášením významného producenta pečiva v ČR o potřebě a konkrétním záměru zvýšit realizační ceny zboží v závislosti na růstu ceny zejm. potravinářského obilí¹⁴.

Rovněž všichni účastníci řízení v rámci následného vyjednávání o změně ceny s obchodními partnery z řad řetězců použili jako argument hrozbu **zastavení dodávek** (např. shodně u odběratele Ahold a Tesco, dále i dodavatelé do Globusu, Meinlu, Kauflandu a dalších). Účastník řízení společnost Delta pak v rámci jednání s odběratelem Lidl nejen pohrozila nedodáním pečiva, ale také skutečně nepotvrdila pravidelnou objednávku, aby následně dosáhla požadovaného zvýšení ceny. Zástupce společnosti Penam pak konkrétnímu odběrateli v rámci vyjednávání o vyšší ceně sdělil, že trvá na zdražení svého zboží (od 3.11.2003) s tím, že je to nutnost, „protože firmy se vzájemně hlídají, jestli to provedly“ (viz výše). Rovněž bylo ze strany dodavatelů – účastníků řízení Penam a Odkolek – konkrétnímu odběrateli sděleno, za jaké ceny by měl prodávat zboží spotřebitelům a že za tyto ceny bude prodávat po 1.11.2003 (resp.3.11.) i jeho konkurence, což se následně i potvrdilo. Uvedení účastníci řízení přitom nedodávají do všech obchodních řetězců (např. do řetězce Lidl dodává výlučně společnost Delta) a nemohli mít informace o cenových jednáních mezi dodavateli a odběrateli (tedy zmíněnou „konkurencí“ z řad řetězců), pokud si je **vzájemně nezprostředkovali**.

V souvislosti s oznamováním záměru zvýšit prodejní ceny odběratelům je nutno poukázat i na výše popsany zápis z porady generálního ředitele společnosti Penam, z něž jednoznačně vyplývá, že **již dne 18.9.2003** bylo tomuto účastníkovi řízení známo, že dne 25.9.2003 se uskuteční tisková konference společnosti Odkolek (na níž tato společnost jako první významný soutěžitel na trhu avizovala zdražení svých pekárenských výrobků) a již následující den, tedy **26.9.2003**, budou „odeslány navýšené ceníky na všechny systémy“. Z tohoto zápisu je zřejmé, že společnost Penam **sladila svoji obchodní strategii** (spočívající v rozeslání oznámení o zvýšení cen klíčovým odběratelům – systémům obchodních řetězců) s datem veřejného oznámení o zvýšení cen, které učinil její konkurent. Skutečně následně 26.9.2003 rozeslali všichni účastníci řízení „navýšené ceníky“ téměř všem svým klíčovým odběratelům z řad obchodních řetězců (kdy některým odběratelům byly tyto návrhy na zvýšení ceny doručeny o několik dní později – počátkem následujícího týdne). Tato (jinak velice důvěrná) součást obchodní strategie konkurentů nemohla být společnosti Penam známa již o více než týden dříve jinak, než díky **vzájemnému kontaktu účastníků řízení**, při kterém si sdělili svůj záměr cenu zvýšit a sjednotili svůj postup vůči odběratelům tak, aby byli úspěšnější, než kdyby každý z nich postupoval na trhu samostatně. Úřad tedy dovozuje, že právě tisková konference společnosti Odkolek byla signálem¹⁵, resp. datem, od kterého účastníci řízení počali realizovat své vzájemně sladěné jednání na trhu.

O vzájemných kontaktech účastníků řízení pak svědčí i obsah dokumentu (označeného jako C1, viz výše) – žádosti jednoho z ředitelů pekáren společnosti Penam ze dne 23.9.2003 o pomoc hlavního managementu Penamu v jednání s konkurenčními producenty v regionu. Ze

¹⁴ Viz i text tiskové zprávy z této konference – výše a články z tisku (str. 1 až 37 spisu P 556/03).

¹⁵ Viz i výše vyjádření účastníka řízení Penam při ústním jednání na Úřadě – str. 15 rozhodnutí.

zprávy vyplývá, že malé pekárny, které vyrábějí menší objemy poněkud odlišného sortimentu pečiva, nejsou pro Penam nebezpečnými konkurenty. Větší soutěžitelé (jako např. pekárna Lomná či Illík) již „problémy s cenami“ představují¹⁶. Jasně z této zprávy však vyplývá, že v návaznosti na předchozí schůzku v rámci managementu Penamu (jejíž konání potvrdil i zástupce Penamu při jednání na Úřadě), kde bylo diskutováno o postupu při zdražování pekárenských výrobků, jsou požadovány instrukce pro **jednání s klíčovými konkurenty – Odkolkem a Deltou - a to o chystaném zdražení pečiva**. Uvedená žádost tak zcela jasně zapadá do rámce **vzájemných kontaktů** účastníků řízení o úpravě výše jejich prodejních cen a postupu při její budoucí realizaci (a to nejen na úrovni klíčových odběratelů, ale i místních, regionálních odběratelů pečiva). K této realizaci pak shodně přikročili dne 26.9.2003. Vzhledem k výše uvedenému se Úřad s vysvětlením zástupce účastníka řízení Penam (podaným k žádosti zmíněného ředitele pekárny) neztotožnil.

Po prvním zaslání návrhu na zvýšení cen následovala u všech účastníků řízení jednání s jejich odběrateli pekárenských výrobků, která byla postupně víceméně úspěšná. Všem účastníkům řízení se u odběratelů z řad obchodních řetězců podařilo dosáhnout zvýšení ceny, za kterou od nich řetězce odebírají klíčové položky sortimentu pečiva (přitom někteří odběratelé zaznamenali **značné podobnosti** jak v argumentaci jednotlivých účastníků řízení, tak např. ve výši navrhovaných změn cen apod. – viz výše).

Jak již bylo výše uvedeno, všichni účastníci řízení patří mezi dodavatele řetězce Ahold (a to mezi jeho klíčové dodavatele). Vzhledem k obsahu smluvních podmínek s touto společností, bylo pro všechny účastníky řízení značně obtížné dosáhnout i u tohoto odběratele zvýšení realizační ceny svého zboží. Také v tomto případě lze v postupu všech účastníků řízení vůči tomuto jejich odběrateli spatřovat značné podobnosti. Všichni účastníci řízení oznámili společnosti Ahold svůj záměr zvýšit prodejní ceny ve stejný den – 26.9.2003. Následná jednání mezi zástupci Aholdu a jednotlivými účastníky řízení se uskutečňovala v podobných intervalech a všichni účastníci řízení tomuto svému odběrateli shodně pohrozili zastavením dodávek, pokud nepřistoupí na jejich požadavky – když ještě počátkem druhého týdne měsíce listopadu 2003 (kdy u ostatních odběratelů z řad obchodních řetězců již všichni účastníci řízení dosáhli faktického zvýšení svých realizačních cen – přinejmenším u klíčových položek sortimentu) se ani jednomu z nich nepodařilo dosáhnout navýšení prodejní ceny pečiva u společnosti Ahold¹⁷. V tomto (nejobtížnějším) případě účastníci řízení při vyjednávání se společným odběratelem (Aholdem) **spolupracovali a navzájem se informovali o svém postupu**. O tom svědčí e-mail převzatý při místním šetření ve společnosti Penam (dne 19.11.2003 – tedy zhruba týden poté, co dosáhli všichni účastníci řízení zvýšení realizačních cen u klíčových položek sortimentu pečiva dodávaného Aholdu) – označený výše jako dokument „A2“.

Hlavním argumentem, který mohli účastníci řízení při vyjednávání se společností Ahold použít, bylo tvrzení, že rozdíl prodejních a nákupních cen Aholdu před tím, co přistoupil ke zdražení pečiva na svých pultech a poté (s tím, že zároveň zvýší nákupní cenu svým dodavatelům – účastníkům řízení), nebude pro něj nevýhodný – naopak, částečně se mu zvýší zisk (především díky marži dosahované u položky sortimentu rohlík 43g, jak vyplývá z dokumentu označeného A2). Tento argument zapracovala společnost Delta do „analýzy změn cen a marží“, kterou v rámci vyjednávání zaslala dne 10.11.2003 Aholdu (viz výše). V rámci **vzájemného informování se o postupu** vůči tomuto odběrateli zaslala kopii úplně zprávy rovněž společnosti Odkolek, který ji zase dál dne 11.11.2003 předal svému konkurentu, společnosti Penam. Přitom je třeba podotknout, že uvedená zpráva zaslána panem

¹⁶ V řízení však nebylo prokázáno, že by uvedení soutěžitelé s některým z účastníků řízení – např. společností Penam – v tomto smyslu jednali, viz výše – str. 11 rozhodnutí.

¹⁷ Viz i mj. dopis Aholdu zasláný Úřadu dne 7.11.2003.

Jedličkou, ředitelem Dely, obsahuje **velmi citlivé obchodní informace** (zahrnující **přesné údaje o realizačních cenách** – jak současných, tak navrhovaných do budoucna, a dále **informace o strategii dodavatele**, společnosti Delta, kterou nabízí do budoucna svému odběrateli, společnosti Ahold).

Za významné Úřad považuje zejména to, že uvedenou analýzu včetně informací o dalším postupu společnosti Delta vůči společnému odběrateli účastníků řízení si tyto vzájemně zprostředkovali v okamžiku, kdy vyjednávání o dosažení vyšších realizačních cen s tímto odběratelem bylo pro všechny z nich stále neúspěšné a přitom, vzhledem k obratu dosahovanému u tohoto společného odběratele, klíčové. Vzájemným zprostředkováním těchto informací se účastníci řízení nejen informovali o svém shodném postupu, ale zároveň se i vzájemně ujistili o tom, že všichni volí obdobnou vyjednávací strategii a trvají na svém požadavku zvýšit realizační cenu i v případě tohoto svého odběratele.

Právě dne 11.11.2003 dva z účastníků řízení (Delta a Penam) dosáhli splnění svého cíle a dojednali s Aholdem zvýšení cen u klíčových položek sortimentu – dohoda s Odkolkem pak následovala dne 12.11.2003 v ranních hodinách. K faktickému zvýšení realizační ceny u těchto položek dodávaného sortimentu¹⁸ došlo u prvních dvou účastníků řízení dne 13.11.2003, u Odkolku dne 14.11.2003. Shodně všichni účastníci řízení dojednali s Aholdem přecenění zbytku sortimentu k 1.1.2004. Nepochybně právě díky vzájemnému **sdílení informací** o krocích všech účastníků řízení vůči tomuto odběrateli se i zde účastníkům řízení podařilo dosáhnout zvýšení prodejních cen.

Vysvětlení účastníka řízení společnosti Odkolek (resp. odesílatele zprávy, ing. Fleka), tedy že uvedený dokument (označený jako A2, resp. původní zprávu od společnosti Delta odběrateli Ahold včetně tabulek tvořících její přílohy) obdržel od Aholdu s naznačením, zda je společnost Odkolek schopna dodávat za nižší ceny, resp. nižší marže, než jsou v přílohách, a to celorepublikově, se při zohlednění dalších důkazů a zjištění jeví jako nedostatečné. Rovněž vysvětlení svědka Hrabala, tedy že Odkolek (ing. Flek) oslovil Penam s dotazem, zda jsou schopni v předvánočním období vykryt zboží Penamu skupinu Ahold, na což měl Penam reagovat tím, že marže obsažené v přeposlané zprávě (resp. jejích přílohách) jsou nedostačující, není přesvědčivé. Zatímco z vysvětlení ing. Fleka vyplývá, že žádali Penam o subdodávky na Moravě s tím, že by Odkolek po uzavření smlouvy s Aholdem pro dodávky v rámci celé ČR dodával za **nižší ceny**, resp. s nižší marží, než jsou obsaženy v návrhu společnosti Delta, z výpovědi ředitele Penamu, pana Hrabala, vyplývá, že byli Odkolkem osloveni za účelem vykrytí „zbožím Penamu skupinu Ahold“ dle objednávek v předvánočním období roku 2003, a to za ceny, resp. s marží, **jak je naznačeno** v tabulkách zpracovaných Deltou, které Odkolek Penamu zaslal (které však Penam považoval za příliš nízké)¹⁹. Sama tato vysvětlení okolností, za nichž se uvedený dokument ocitl ve společnosti Odkolek a především pak ve společnosti Penam, si odporují. Rovněž lze spatřovat rozpor v popisu reakce společnosti Penam na tento údajný požadavek Odkolku – zatímco zástupce Odkolku ing. Flek uvedl, že společnost Penam „se k návrhu nevyjádřila“, ředitel Penamu pan Hrabal uvedl, že za Penam se k návrhu vyjádřil, a tento (vzhledem k vyšší marží) odmítl.

K přihlídnutí obsahu sdělení společnosti Ahold se však popsaná vysvětlení obou účastníků řízení jeví ještě méně průkaznými. Odběratel účastníků řízení Ahold obecně neuzavírá nikdy smlouvy s dodavateli, kteří, byť k části, plnění hodlají použít subdodavatele (s výjimkou doplňkového sortimentu – za který však veškeré dodávky na značné části ČR rozhodně nelze považovat). V takových případech, jak uvedli zástupci Aholdu, je vždy uzavírána smlouva s každým takovým dodavatelem (resp. subdodavatelem) zvlášť –

¹⁸ Kdy za tuto vyšší cenu bylo skutečně fakturováno.

¹⁹ V takovém případě by však Odkolek nemohl nabídnout Aholdu nižší cenu než Delta, naopak musel by nabídnout minimálně stejnou, popř. vyšší cenu, neboť by k plnění použil subdodavatele (Penam).

především díky tomu, že takový smluvní vztah je pro Ahold vzhledem k jeho zvolené obchodní politice výhodnější. Rovněž bylo zjištěno, že dodávky společnosti Delta (které chtěl dle sdělení Odkolku Ahold nahradit právě dodávkami Odkolku, a proto měl zaslat Odkolku nabídku Delty s požadavkem výhodnějších podmínek) **nemůže odběratel Ahold** ani v delším časovém horizontu s ohledem na velmi vysoký podíl těchto dodávek na celkových dodávkách pečiva do Aholdu **nahradit** – a to ani pokud by např. využil služeb zbývajících účastníků řízení. Úřad shrnuje, že Ahold by tak nejen nepožádal Odkolek o zajištění dodávek pro celou ČR, jak uvedl zástupce společnosti Odkolek, ale ani by prostřednictvím této společnosti (i s případným subdodavatelem – Penamem) nemohl prakticky nahradit dodávky zboží od společnosti Delta.

Na tomto místě je však třeba uvést, že zástupci společnosti Ahold výslovně uvedli, že **Ahold** uvedenou nabídku společnosti Delta (zprávu obsaženou v dokumentu A2 včetně obou příloh) na společnost Odkolek **nezaslal**. Nejen, že zástupci Aholdu uvedli, že z analýzy Delty není možno zjistit výhodnost či nevýhodnost změny cen jednotlivých položek pro Ahold, ale především Úřadu sdělili, že nahradit celorepublikové dodávky společnosti Delta není možné, a to ani s využitím služeb společnosti Odkolek – kdy tato společnost ani nemá na Moravě pekárny a musela by tedy použít subdodavatele (s nímž by ale Ahold i tak uzavřel samostatnou smlouvu). K tomu zástupci Aholdu sdělili i to, že se společností Delta měl Ahold dlouhodobě nasmlouvané letákové akce na různé druhy Deltou dodávaného zboží včetně připravených reklamních tiskovin s uvedením firmy tohoto výrobce a dohodnutých plateb. Nadto by se dle mínění zástupců Aholdu tato společnost dopustila zasláním důvěrné nabídky svého dodavatele jinému dodavateli porušení obchodního tajemství a vystavila by se tak možnosti uplatnění sankcí ze strany společnosti Delta.

Úřad konstatuje, že z výše uvedeného vyplývá, že zprávu včetně obou příloh obsahujících „analýzy změn cen a marží“, kterou společnost Delta vypracovala pro Ahold (a také mu ji dne 10.11.2003 zaslala), **dal účastník řízení Delta k dispozici** (v rámci vzájemných kontaktů při určování prodejních cen odběratelům pečiva) **svému konkurentu, společnosti Odkolek, a ta ji následně (dne 11.11.2003) zaslala společnosti Penam**. Následující den (resp. Odkolek další den) všichni účastníci řízení dosáhli u odběratele Ahold zvýšení realizačních cen.

V této souvislosti Úřad doplňuje, že v řízení bylo zjištěno, že právě generální ředitelé účastníků řízení Odkolek a Penam a výkonný ředitel společnosti Delta (mezi nimiž výše popsaná korespondence probíhala) rozhodují o významnějších cenových změnách zboží dodávaného jejich společnostmi.

Úřad konstatuje, že všichni účastníci řízení zaslali svým klíčovými odběratelům z řad obchodních řetězců návrh na zvýšení cen pekárenských výrobků ve stejný den – 26.9.2003 (či v krátkém časovém období po tomto datu). Tento návrh i další jednání (včetně zvolených vyjednávacích strategií) vůči jejich odběratelům jeví značné podobnosti obsahu i načasování. Bylo prokázáno, že si účastníci řízení vzájemně zprostředkovali informace o datu rozeslání prvního návrhu na změnu ceny jednotlivým odběratelům, při následných jednáních s těmito odběrateli spolu dále udržovali kontakty a informovali se o svém postupu a rovněž v závěru těchto jednání si vzájemně zprostředkovali informace o postupu a zvolené strategii vůči společnému odběrateli, společnosti Ahold – aby následně i u této společnosti dosáhli zvýšení svých realizačních cen.

V řízení byly ale zjištěny i **další vzájemné kontakty mezi účastníky řízení**, při nichž byly předávány informace, které lze z hlediska účasti v hospodářské soutěži na trhu označit za důvěrné. Jak je výše uvedeno, dotazuje se ředitel společnosti Odkolek ing. Flek²⁰ vedoucího

²⁰ Ing. Flek je zároveň jednatelem společnosti EMKA – stoprocentně vlastněné Odkolkem.

managera konkurenční společnosti Delta, která je (tak jako Odkolek sám) odběratelem společnosti EMKA, co soudí o jeho záměru, který se **přímo dotýká hospodaření společnosti EMKA, její cenotvorby** (kdy informuje o fixaci červnových nákupních cen EMKY jako prodejních, a to do konce roku 2003, z čehož vyplývá, že konkurenční společnost – Delta, měla povědomost i o výši nákupních cen svého dodavatele – EMKY), ale dotýká se i motivační strategie a platových poměrů vedoucích pracovníků a **dalších cenových podmínek a plateb pro odběratele EMKY**, který není s touto společností propojen a k tomu je jedním z hlavních konkurentů společnosti Odkolek. Výše popsané vysvětlení, tedy že ing. Flek informoval Deltu o tom, jakým způsobem budou motivováni výkonní manažeři EMKY proto, aby zvýšil transparentnost fungování této společnosti jako dodavatele Delty, se jeví jako nedostatečné. Ing. Flek tímto e-mailem neinformuje konkurenta jen o tom, že zvýší motivaci ředitelů společného dodavatele, ale informuje i o tom, jaká bude obchodní strategie společnosti EMKA. Lze tak konstatovat, že společnost Odkolek v tomto případě nevyužívá svého postavení v soutěži na trhu (které má díky vlastnictví společnosti EMKA) pro zvýšení své konkurenceschopnosti vůči Deltě, ale **odkrývá svému konkurentu vlastní podnikatelská rozhodnutí**, která blízce ovlivňují jejich vzájemné postavení v soutěži na trhu.

Další úzký kontakt mezi účastníky řízení, tentokrát mezi společnostmi Delta a Penam pak vyplývá z výše popsaných dokumentů (označených D14 a D15) – korespondence ve věci dodávek pekárenských výrobků do společnosti Lidl. Z popsaných e-mailů jasně vyplývá, že obě společnosti vzájemně domlouvají podmínky společného zásobování konkrétního odběratele, a to za podmínek, kdy jedna z nich (společnost Delta) je zřetelně toto zásobování řetězce Lidl schopna zajistit sama – bez potřeby mít Penam např. jako subdodavatele. Informace o potřebě vyčkat, až odběratel „otupí svoji pozornost“, aby mohli dva z účastníků řízení začít spolupracovat při dodávkách, rozhodně **není součástí standardní (a dovolené) komunikace dvou vzájemných konkurentů v soutěži na trhu**. Stejně tak, jako potřebu dosáhnout „rovnováhu“ na jakékoli části geografického relevantního trhu.

V řízení bylo zjištěno, že účastníci řízení společnosti Odkolek a Penam se dále pravidelně scházejí při poradách týkajících se zajišťování vzájemných subdodávek pekárenských výrobků (viz výše)²¹. Rovněž byly prokázány velmi časté kontakty vedoucích managerů společností Odkolek a Delta – např. opakovaná setkání v hotelu Zlatá Praha²², která byla zdůvodněna komunikací týkající se převodu společnosti DELTA MLÝNY s.r.o. (v řízení nebylo prokázáno, že by účastníci setkání, o kterém informoval výše popsaný anonym, na tomto setkání skutečně jednali o sladění svého postupu v soutěži na trhu). Také skutečnost, že účastníci řízení Delta a Odkolek spoluvlastní společnost EURECA SHOPS, s.r.o. (jejímž prostřednictvím dodávají na trh část svého zboží), umožňuje těmto soutěžitelům **další vzájemné kontakty**.

Úřad dále konstatuje, že v řízení nebylo prokázáno, že by některý z jeho účastníků v rámci vyjednávání o zvýšení realizačních cen pečiva vynucoval u svých odběratelů dodržování stanovených cen pro maloobchodní prodej tohoto zboží spotřebitelům (bylo zjištěno, že pouze někteří účastníci řízení svým dodavatelům tyto ceny nezávazně doporučovali). V případě společnosti Lidl pak bylo zjištěno, že hrozba nedodání zboží (realizovaná dodavatelem společností Delta tím, že nepotvrdila objednávku, viz výše) nebyla použita v souvislosti s požadavkem dodržet stanovenou minimální cenu pro odběratele Lidlu, ale v souvislosti s požadavkem Delty na zvýšení ceny, za niž od ní Lidl odebírá pekárenské výrobky.

²¹ Úřad v této souvislosti poukazuje i např. na sportovní turnaje pořádané Penamem mj. pro zástupce společností s obdobným předmětem činnosti (viz výše).

²² Ač obě společnosti mají sídlo (konkrétně Odkolek) a jednu z centrál (Delta – kde má kanceláře většina členů vrcholného managementu) ve stejném areálu (na adrese Ke Klíčovu v Praze).

K možné dohodě účastníků řízení společnosti Odkolek a Penam o rozdělení trhu spočívající ve výměně odběratelů pekárenských výrobků v měsíci listopadu 2003 – a to konkrétně provozovny společnosti Globus v Opavě, provozoven společnosti Penny v Hranicích a v Opavě a konečně provozovny společnosti Tesco v Havířově, Úřad uvádí, že v řízení nebylo prokázáno, že k takové dohodě mezi účastníky řízení skutečně došlo. Bylo zjištěno, že ke změně dodavatele pekárenských výrobků u první jmenované provozovny nedošlo, změna dodavatele pečiva do uvedených provozoven společnosti Penny se uskutečnila na základě rozhodnutí odběratele – Penny (který sám kontaktoval účastníka řízení Penam), a konečně, že ke změně dodavatele do provozovny Tesco v Havířově došlo dle zjištění Úřadu na základě rozhodnutí tohoto odběratele pečiva, které bylo součástí jeho vlastní obchodní strategie. V řízení nebylo prokázáno, že by tímto způsobem jmenovaní dva účastníci naplnili podmínky uzavření zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1, resp. 2 písm. c) zákona.

Vymezení relevantního trhu

Trh je obecně místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona je pak relevantním trhem trh zboží, které je z hlediska své charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Při vymezení relevantního trhu z hlediska věcného je třeba vycházet zejména z pohledu spotřebitele.

Všichni účastníci řízení jsou společnosti zabývající se mj. výrobou pekárenských výrobků. Předmětem posuzování v rámci tohoto správního řízení bylo jednání jeho účastníků ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků a dohoda účastníků řízení společnosti Odkolek a Penam o rozdělení trhu spočívající ve výměně určitých jejich odběratelů pečiva. Úřad se tedy v rámci vymezení trhu, resp. trhů relevantních danému případu zabýval charakteristikou pekárenských výrobků.

Pekárenské výrobky jsou obecně výrobky z moučného těsta vyráběné v různých druzích a tvarech, určené k přímé lidské spotřebě.

Hlavní rozlišující charakteristikou pekárenských výrobků je jejich doba trvanlivosti. Výrobci pekárenských výrobků vedle čerstvého pečiva nebo pečiva s trvanlivostí do několika dnů vyrábí i výrobky, jejichž trvanlivost je často delší než 1 nebo 2 měsíce – jsou to výrobky nejen sladké (perníky, sušenky apod.), ale i různé suchary, opékané chleby apod. Z pohledu spotřebitele nejsou pekárenské výrobky trvanlivé a pekárenské výrobky čerstvé (příp. s dobou trvanlivosti několika dnů – cca 10) zejména vzhledem k této své charakteristice vzájemně zastupitelné.

Pekárenské výrobky čerstvé, příp. s dobou trvanlivosti několik dnů jsou určeny k běžné každodenní spotřebě. Typickými druhy běžného pečiva jsou rohlíky, housky, žemle, vánočky, koblihy, koláče a samozřejmě chléb, dále pak mezi čerstvé pekárenské výrobky patří i různé druhy zákusků. Výše uvedené pekárenské výrobky se dají obecně rozdělit na dvě skupiny, a to na běžné pečivo (vč. chleba) a pečivo cukrářské (sladké), přičemž vzhledem ke své odlišné charakteristice (složení včetně náplní, plev apod.) a ceně. Běžné pečivo a chléb jsou pekárenské výrobky s obsahem tuků a cukrů do 5 % své hmotnosti, bez dalších přísad jako jsou med, vejce, sýr, ovoce apod.²³ (na rozdíl od pečiva cukrářského – často plněného krémy, různými náplněmi, s plevami apod.). Pro účely tohoto správního řízení tedy Úřad

²³ Toto rozlišení používá i Český statistický úřad, viz dále.

vymezil dva samostatné relevantní trhy, a to **trh čerstvého běžného pečiva a chleba**²⁴ a **trh čerstvého cukrářského pečiva**. V rámci trhu čerstvého běžného pečiva a chleba je možné vymezit dva subtrhy tohoto trhu, a to subtrh čerstvého chleba (pekárenský výrobek vyráběný převážně z pšeničné mouky a podle jednotlivých typů chleba i s příměsí či vyšším podílem žitné mouky), a subtrh čerstvého běžného pečiva.

Trvanlivé pečivo sladké – perníky, sladké sušenky, oplatky apod. z účastníků řízení vyrábí pouze společnosti Penam a Odkolek. Ostatní trvanlivé pečivo²⁵ žádný z účastníků řízení (dle údajů zaslaných jednotlivými účastníky) nevyrábí a nedodává na tuzemský trh. Z hlediska spotřebitele nejsou tyto dva druhy trvanlivého pečiva s ohledem na své složení (obsah cukru, náplně, polevy apod.), ale samozřejmě i z hlediska ceny, zastupitelné, **trvanlivé sladké pečivo tedy tvoří samostatný výrobní trh**.

Na základě výše uvedeného vymezil Úřad z **hlediska věcného** v tomto správním řízení následující relevantní trhy.

- **trh čerstvého běžného pečiva a chleba,**
 - se subtrhem čerstvého chleba a
 - se subtrhem čerstvého běžného pečiva
- **trh čerstvého cukrářského pečiva,**
- **trh trvanlivého sladkého pečiva.**

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po výrobcích nebo službách za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných. Jednotlivé provozovny účastníků řízení, kde se vyrábí pečivo, nejsou rozmístěny tak, aby pokrývaly celé území ČR - zvláště i vzhledem k závážkové vzdálenosti čerstvého pečiva (která činí maximálně cca 50 až 60 km od pekárny). V případě, že nejsou účastníci řízení schopni sami přímo ze svých provozoven (pekáren), zavést některé odběratele pekárenskými výrobky, jsou schopni toto zajistit prostřednictvím svého subdodavatele – jiného výrobce pekárenských výrobků (přičemž takto některé své dodávky pravidelně zajišťují). Účastníci řízení jsou tedy schopni (jedním nebo druhým způsobem) dodávat pekárenské výrobky na celém území České republiky. Nebylo zjištěno, že by v podmínkách pro prodej pekárenských výrobků existovaly na některé části území České republiky zásadní odlišnosti.

K vymezení relevantního trhu z hlediska geografického zástupce účastníka řízení společnosti Odkolek v rámci ústního jednání za účelem poskytnutí informací dle § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona (protokol, viz str. 1228 spisu) uvedl, že dle jeho názoru se jedná o trh národní neboli území celé České republiky, což vyplývá i z rozhodovací praxe Evropské komise, která ve svých rozhodnutích definovala tyto trhy jako celoevropské, nebo jako trhy jednotlivých členských států²⁶.

²⁴ Zástupce účastníka řízení společnosti Odkolek v rámci ústního jednání, za účelem poskytnutí informací dle § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona, uvedl, že dle jeho názoru jedním z možných relevantních trhů by mohl být trh čerstvého pečiva zahrnující běžné pečivo a čerstvý chléb.

²⁵ Tedy nesladké trvanlivé pečivo – jako suchary, knäckebrot apod.

²⁶ V této souvislosti odkázal na rozhodnutí Evropské komise – případ No COMP/M.2817 Barilla/BPL/Kamps, No COMP/M.2084 - CSM/EUROPEAN BAKERY SUPPLIES BUSINESS (UNILEVER) a No COMP/M.2101 - GENERAL MILLS/PILLSBURY/DIAGEO.

Z hlediska **geografického** je relevantním trhem **území celé České republiky**, neboť prodej popsaneho pekárenského zboží probíhá na celém tomto území za homogenních podmínek.

Po stránce **časové** jde o trh **trvalý**, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami v průběhu celého roku.

Postavení účastníků řízení na relevantních trzích

Pro potřeby správního řízení byly podíly účastníků řízení na vymezených relevantních trzích zjišťovány za kalendářní rok 2002.

Bylo zjištěno, že Český statistický úřad sleduje informace o výrobě mj. následujících výrobků (v hmotnostním vyjádření a ve finančním vyjádření), a to: i) chléb čerstvý bez přísad medu, vajec, sýra nebo ovoce s obsahem cukru a tuků do 5 % hmotnosti (kód výrobku – 15811110), ii) pečivo čerstvé běžné bez přísad medu, vajec, sýra nebo ovoce s obsahem cukru a tuků do 5 % hmotnosti (kód výrobku – 15811120), iii) pečivo cukrářské čerstvé (kód výrobku – 158112), iv) perník, sladké sušenky, oplatky a podobné výrobky (kód výrobku – 158212).

Generálním ředitelstvím cel (od 1.1.2004 Českým statistickým úřadem) jsou sledovány pod jednotlivými položkami celního sazebníku objemy vývozu a dovozu za určitá období. S tímto správním řízením souvisejí následující položky celního sazebníku, a to: i) položka č. 19059030 – chléb s obsahem cukru a tuku do 5 % hmotnosti, bez medu, vajec, sýra, ovoce, ii) položka č. 19059090 – výrobky pekařské, pečivo ostatní neslazené (ne: viz celní sazebník), iii) položka č. 19059060 - výrobky pekařské, pečivo ostatní slazené (ne: viz celní sazebník a iv) položka č. 190520 – perník, v) položka č. 190531 – sušenky sladké a vi) položka č. 190532 – oplatky.

Při určení celkového objemu určitého relevantního trhu je třeba od objemu tuzemské výroby daného zboží odečíst objem vývozu a přičíst objem dovozu tohoto zboží za období roku – v tomto případě za období roku 2002.

Trh čerstvého běžného pečiva a chleba

Objem výroby čerstvého běžného pečiva a chleba (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 15811110 a 15811120) byl v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 624.238 tun, ve finančním vyjádření pak 11.090.014 tis. Kč. Objem vývozu tohoto zboží (dle údajů Generálního ředitelství cel – celní položka 19059030 a 19059090) činil za období roku 2002 v hmotnostním vyjádření 4.942 tun a ve finančním vyjádření 172.350 tis. Kč. Objem dovozu tohoto zboží činil za období roku 2002 v hmotnostním vyjádření 8.987 tun a ve finančním vyjádření 323.631 tis. Kč. Celkový objem trhu čerstvého pečiva a chleba v roce 2002 činil v hmotnostním vyjádření 628.283 tun a ve finančním vyjádření 11.241.295 tis. Kč.

Souhrnný objem dodávek čerstvého běžného pečiva a chleba účastníky řízení na tuzemský trh (na základě podkladů zaslaných jednotlivými účastníky řízení) činil v roce 2002 celkem v hmotnostním vyjádření 204.727 tun a ve finančním vyjádření 3.809.362 tis. Kč. **Podíl účastníků řízení na vymezeném relevantním trhu v roce 2002 činil 32,59 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a 33,89 % (dle údajů ve finančním vyjádření).**

Trh čerstvého cukrářského pečiva

Objem výroby čerstvého cukrářského pečiva (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 158112) činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 51.830 tun a ve finančním vyjádření 3.259.081 tis. Kč. Objem vývozu tohoto zboží (dle údajů Generálního ředitelství cel – celní položka 19059060) činil za období roku 2002 v hmotnostním vyjádření 4.501 tun a ve finančním vyjádření 219.203 tis. Kč. Objem dovozu tohoto zboží činil za období roku 2002

v hmotnostním vyjádření 7.561 tun a ve finančním vyjádření 534.489 tis. Kč. Celkový objem trhu čerstvého cukrářského pečiva roce 2002 činil v hmotnostním vyjádření 54.891 tun a ve finančním vyjádření 3.574.367 tis. Kč.

Objem dodávek čerstvého cukrářského pečiva účastníky řízení na tuzemský trh (na základě podkladů zaslaných jednotlivými účastníky řízení) činil v roce 2002 celkem v hmotnostním vyjádření 12.877 tun a ve finančním vyjádření 244.585 tis. Kč. **Podíl účastníků řízení na vymezeném relevantním trhu v roce 2002 činil 23,46 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a 6,84 % (dle údajů ve finančním vyjádření).**

Trh trvanlivého sladkého pečiva

Objem výroby trvanlivého sladkého pečiva (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 158212) činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 66.610 tun a ve finančním vyjádření 5.199.083 tis. Kč. Objem vývozu tohoto zboží (dle údajů Generálního ředitelství cel – celní položka 190520, 190531, 190532) činil za období roku 2002 v hmotnostním vyjádření 22.107 tun a ve finančním vyjádření 1.124.310 tis. Kč. Objem dovozu tohoto zboží činil za období roku 2002 v hmotnostním vyjádření 24.435 tun a ve finančním vyjádření 1.487.945 tis. Kč. Celkový objem trhu trvanlivého sladkého pečiva v roce 2002 činil v hmotnostním vyjádření 68.938 tun a ve finančním vyjádření 5.562.718 tis. Kč.

Objem dodávek trvanlivého sladkého pečiva účastníky řízení na tuzemský trh – společností Odkolek a Penam (na základě podkladů zaslaných jednotlivými účastníky řízení) činil v roce 2002 celkem v hmotnostním vyjádření 872 tun a ve finančním vyjádření 47.544.300 tis. Kč. **Podíl účastníků řízení na vymezeném relevantním trhu v roce 2002 činil 1,26 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a 0,85 % (dle údajů ve finančním vyjádření).**

Úřad doplňuje, že postavení účastníků řízení společnosti Odkolek a Penam na všech relevantních trzích je posíleno tím, že tyto společnosti samy nebo prostřednictvím svých dceřinných společností jsou velmi významnými producenty pekárenské mouky na tuzemském trhu. Dále je třeba uvést, že účastníci řízení jsou **třemi nejvýznamnějšími producenty pekárenských výrobků v ČR**, kdy další soutěžitelé dosahují na příslušných relevantních trzích výrazně nižších podílů. Jde o velké množství malých a středních producentů, mezi nimiž a účastníky řízení je značný odstup – zejména co se týče podílu na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba.

Dopad jednání účastníků řízení na relevantní trhy

Jak je již výše uvedeno, v řízení bylo prokázáno, že jeho účastníci jednali ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků. Vzhledem k výše uvedeným podílům účastníků řízení na vymezených relevantních trzích, se projevil negativní dopad jejich jednání na hospodářskou soutěž na jednotlivých relevantních trzích minimálně v rozsahu, který odpovídá souhrnnému podílu účastníků řízení na těchto trzích v roce 2002, tedy na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba v rozsahu cca 32,59 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a cca 33,89 % (dle údajů ve finančním vyjádření) celkového obratu daného trhu, na trhu čerstvého cukrářského pečiva v rozsahu cca 23,46 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a cca 6,84 % (dle údajů ve finančním vyjádření) celkového obratu daného trhu a na trhu trvanlivého sladkého pečiva v rozsahu cca 1,26 % (dle údajů v hmotnostním vyjádření) a cca 0,85 % (dle údajů ve finančním vyjádření) celkového obratu daného trhu.

Vyjádření účastníků řízení

Zástupce účastníka řízení Delta se vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí a ke způsobu jejich zjištění do protokolu (viz str. 2723 až 2725 spisu) dne 11.3.2004 po svém seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci. Uvedl (cit.): „*Účastník řízení DELTA PEKÁRNY a.s. prohlašuje, že nedošlo k jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě při určení prodejních cen pekárenských výrobků v období září až listopadu 2003. K takovému jednání účastníků řízení nedošlo ani v jiném období.*“ Dále uvedl, že dle jeho názoru tedy nedošlo k porušení § 3 odst. 1 zákona, které bylo předmětem řízení u Úřadu. K případné dohodě mezi účastníky řízení Penam a Odkolek o případném rozdělení trhu uvedl, že společnost Delta se k tomu nemůže vyjádřit, neboť se jí to netýká. Na závěr doplnil, že účastník řízení Delta nenavrhuje žádné další dokazování ve věci.

Dne 12.3.2004 zástupce účastníka řízení Penam uvedl do protokolu (viz str. 2725 až 2726 spisu) k podkladům pro rozhodnutí Úřadu ve věci (cit.): „*Trváme na tom, že k dohodě účastníků řízení o cenách nedošlo a nebylo tak porušeno ustanovení § 3 odst. 1 zákona. K průběhu řízení a shromážděným dokumentům nemáme připomínek. Nenavrhujeme doplnění dokazování.*“

Zástupce účastníka řízení Odkolek se dne 12.3.2004 vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí a případnému dalšímu dokazování ve věci do protokolu (viz str. 2727 až 2728 spisu), kdy uvedl (cit.): „*...že, má za to, že v řízení bylo prokázáno, že ke zvýšení cen na podzim roku 2003 nedošlo na základě jednání pekárenských společností ve vzájemné shodě. Nýbrž bylo způsobeno zvýšením cen vstupů pro pekárenskou výrobu, a to zejména potravinářské pšenice. Zvýšení cen vstupů bylo důvodem, proč byl účastník řízení nucen ke zvýšení cen přistoupit. Zároveň bylo v řízení prokázáno, že mezi účastníkem řízení a společností PENAM spol. s.r.o. nedošlo nikdy k žádné dohodě o rozdělení trhu. Z těchto všech důvodů účastník řízení navrhuje, aby Úřad řízení ve shora rubrikované věci zastavil.*“

K vyjádření účastníků řízení Úřad uvádí, že má za prokázané, že tito jednali v období od 26.9.2003 přinejmenším do 12.11.2003 (kdy již všichni účastníci řízení dosáhli zvýšení svých prodejních cen u všech svých klíčových odběratelů) ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků. Popisem tohoto jejich jednání se Úřad zabývá v části odůvodnění rozhodnutí nazvané „Zjištěné skutečnosti a důkazy“ (především pak výše v části „Shrnutí“). Právním posouzením jejich jednání se Úřad zabývá v následující části odůvodnění tohoto rozhodnutí. Úřad dále doplňuje k části vyjádření účastníka řízení Odkolek, kde uvádí, že mezi ním a účastníkem řízení Penam nedošlo k dohodě o rozdělení trhu (jak je definováno v předmětu správního řízení), že v řízení nebylo prokázáno uzavření takové dohody mezi těmito účastníky řízení, a proto Úřad řízení v této věci zastavil. Naproti tomu ve věci jednání všech účastníků řízení ve vzájemné shodě má Úřad toto jejich jednání za prokázané, a proto v této věci řízení nezastavil, ale rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Posouzení jednání účastníků řízení z hlediska zákona

Podle § 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže tento zákon upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen „zboží“) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem, jejímu ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo spojením soutěžitelů.

Dle § 2 odst. 1 zákona se soutěžiteli podle tohoto zákona rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.

Dle § 3 odst. 1 zákona dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Dle § 3 odst. 2 zákona jsou zakázány ve smyslu § 3 odst. 1 zákona zejména dohody, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže proto, že obsahují ujednání o přímém nebo nepřímém určení cen, popřípadě o jiných obchodních podmínkách (viz § 3 odst. 2 písm. a/ zákona).

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona dopadá jak na horizontální, tak i na vertikální dohody soutěžitelů. Horizontální dohody jsou dohody soutěžitelů (vzájemných konkurentů), kteří působí na stejné úrovni trhu zboží, tj. kartely v pravém slova smyslu. Kartelové dohody, zvláště ty o cenách, jsou považovány za nejzávažnější narušení soutěže.

Jak bylo výše uvedeno, pod legislativní zkratku „dohoda“ řadí § 3 odst. 1 zákona i **jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě**. Výklad soutěžního práva Evropských společenství (viz i dále v části rozhodnutí „Praxe v EU“) i soutěžního práva České republiky považuje za jednání ve vzájemné shodě určitou formu kooperace či sladění chování soutěžitelů, které nahrazuje jejich nezávislý postup na trhu. Cílem tohoto jednání soutěžitelů je pak preventivní odstranění nejistoty o budoucím chování jiných soutěžitelů (v případě horizontálního vztahu mezi soutěžiteli pak jde o odstranění takové nejistoty o budoucím chování konkurentů). K popsané formě kooperace zpravidla dochází prostřednictvím přímých nebo nepřímých kontaktů mezi soutěžiteli.

Porušením zákona jednáním ve vzájemné shodě je tedy takové chování soutěžitelů, které koordinovaně omezuje soutěž mezi nimi a rizika této soutěže nahrazuje praktickou vzájemnou kooperací (aniž by přitom soutěžitelé mezi sebou uzavřeli závaznou dohodu či dohody). V důsledku takové praktické vzájemné kooperace pak mohou soutěžitelé určovat své chování na trhu s vědomím, že jejich konkurent/konkurenti se budou chovat stejným či obdobným způsobem. Toho dosáhnou např. prostřednictvím **vzájemné výměny informací o nejbližších obchodních záměrech** apod. Účelem takového jednání soutěžitelů je odstranění nejistoty o budoucím chování jiných hráčů na trhu - jejich konkurentů - tím, že vlastní rozhodnutí každého soutěžitele (v rámci jednání ve vzájemné shodě) **jsou determinována předchozími kontakty s konkurencí a povědomím o jejím budoucím postupu v soutěži na trhu**. Na příslušném trhu se následně projeví takové jednání např. tím, že dojde ke zvýšení cen ve stejném čase zpravidla se stejným odůvodněním.²⁷

Uvedenou koordinaci nebo kooperaci lze případně prokázat i pomocí nepřímých důkazů. Ve shodě z výkladem a aplikací komunitárního práva může být nepřímým důkazem i takové chování soutěžitelů, jehož příčinu nelze vysvětlit jinak než právě předchozím ovlivněním.²⁸

Dále je třeba uvést, že při zjišťování, zda došlo či nedošlo k narušení hospodářské soutěže jednáním soutěžitelů ve vzájemné shodě, je třeba prokázat, že jejich jednání není jen náhodné či není pouze logickým důsledkem ekonomických podmínek na příslušném trhu, kterými byli daní soutěžitelé bez toho, aby vzájemně jakkoli koordinovali svůj postup, donuceni k totožným, či výrazně podobným krokům (tj. zda se nejedná o tzv. paralelní jednání soutěžitelů – spočívající např. cenovém následování leadera trhu, který na základě růstu cen vstupů přistoupil ke zvýšení ceny konečného produktu a ostatní menší soutěžitelé jej v krátkém časovém sledu následovali apod.).

²⁷ Viz např. i rozhodovací praxe Evropských společenství – případ 48/69 a násl. (Dyestuffs) ICI v. Commission (1972).

²⁸ Viz např. rozhodnutí v případě Wood Pulp, OJ 1985 L85/1 (IV/29.725) a související případy.

Úřad konstatuje, že účastníci řízení jsou **horizontálními konkurenty v soutěži na trhu** (kdy všichni účastníci řízení jsou vzájemnými konkurenty na trzích čerstvého běžného pečiva a chleba a čerstvého cukrářského pečiva, přičemž společnosti Penam a Odkolek jsou konkurenty i na trhu trvanlivého sladkého pečiva).

V řízení bylo prokázáno, že jeho účastníci si **vzájemně zprostředkovali informace** o svém úmyslu vyjednat se svými odběrateli (a to jak s klíčovými odběrateli z řad obchodních řetězců, tak s menšími odběrateli v regionech) zvýšení svých realizačních cen. Na základě těchto informací všichni účastníci řízení přistoupili k rozeslání návrhů na zvýšení cen svým odběratelům dne 26.9.2003 (či krátce poté) a tyto návrhy svým odběratelům i obdobně zdůvodnili. Při následných jednáních s odběrateli mezi sebou účastníci řízení i nadále udržovali kontakty a informovali se o svém postupu. Jejich jednání vůči odběratelům vykazovala obdobné rysy – kdy např. všichni shodně těmto odběratelům pohrozili zastavením dodávek, někteří dokonce poukazovali na vzájemnou informovanost o chování svých odběratelů.

Uvedený způsob vzájemného informování se o obsahu jednání s odběrateli (konkrétně např. o přesné výši nabízených cen včetně zpracování přehledu marží, jejich vývoje a změn u konkrétního odběratele) uplatnili i v rámci **vyjednávání s odběratelem společností Ahold**, tedy posledním významným odběratelem (všech účastníků řízení), s nímž se jim podařilo dojednat zvýšení realizačních cen pekárenských výrobků (a to za téměř shodných podmínek, viz výše). V této souvislosti bylo prokázáno, že účastník řízení Delta dal svému konkurentu, společnosti Odkolek, k dispozici jak přesné údaje o svých **realizačních cenách** (současných i navrhovaných do budoucna), tak informace o své **zvolené strategii vůči společnosti Ahold**. Odkolek tyto údaje a informace následně zaslal svému dalšímu konkurentovi, společnosti Penam, která v dané době rovněž (stále) neúspěšně vyjednávala s Aholdem o zvýšení cen.

Úřad dále konstatuje, že účastníci řízení si mezi sebou vyměňovali i další informace, které bezprostředně souvisely s jejich obchodním chováním a zvolenou podnikatelskou strategií v soutěži na trhu (viz např. komunikace mezi účastníky řízení Delta a Odkolek o cenotvorbě a obchodní strategii společnosti EMKA či komunikace mezi účastníky řízení Penam a Delta o společném zásobování odběratele Lidl a jejich vzájemné „rovnováže“ na Moravě). Mezi účastníky řízení došlo v dané době i k mnoha dalším vzájemným kontaktům.

V řízení bylo tedy prokázáno, že jeho účastníci si v době, kdy již měli povědomí o očekávaném růstu cen některých vstupů pro svoji výrobu, vzájemně zprostředkovali informace o potřebě vyjednat s jednotlivými odběrateli zvýšení svých realizačních cen. Shodně také načasovali rozeslání návrhů na své odběratele a při následných jednáních s těmito odběrateli se vzájemně informovali o zvoleném postupu. Tímto jednáním mezi sebou **vyločili rizika férové soutěže a nejistotu o chování dalších účastníků řízení na trhu** (přičemž účastníci řízení reprezentují tři nejvýznamnější soutěžitele působící na daných relevantních trzích v ČR²⁹). Záměrem všech účastníků řízení přitom bylo dojednat s vlastními odběrateli co možná nejvyšší nárůst realizační ceny dodávaných pekárenských výrobků. V řízení nebylo prokázáno, že by jeho účastníci mezi sebou uzavřeli závaznou dohodu např. o konkrétní částce či procentu z ceny, o které všichni zvýší cenu odběratelům, apod. Vzájemné kontakty však využili **při určování prodejních cen svým odběratelům** s tím, že všichni účastníci řízení u těchto svých odběratelů shodně dosáhli výrazného zvýšení realizačních cen svého zboží.

²⁹ S ohledem na své postavení na trhu tak účastníci řízení mohli přistoupit ke sladění postupu pouze mezi sebou, a přesto očekávat úspěšnost tohoto svého jednání.

Toto jejich jednání se následně **na trhu projevilo** podobným zvýšením cen především hlavních položek sortimentu pekárenských výrobků (včetně zvýšení maloobchodních cen tohoto zboží na pultech obchodů, tedy cen pro spotřebitele).

V řízení bylo prokázáno, že mezi všemi účastníky řízení docházelo ke kontaktům týkajícím se určování prodejních cen pekárenských výrobků pro odběratele v období měsíce **září až listopadu 2003** (konkrétně přinejmenším od 26.9.2003 do 12.11.2003, kdy se všem účastníkům řízení podařilo dojednat vyšší ceny se společností Ahold). Zisk z tohoto vzájemně koordinovaného jednání však účastníkům řízení počal plynout až v době, kdy se jim úspěšně podařilo vyjednat zvýšení realizačních cen s prvními odběrateli – tedy teprve počátkem měsíce listopadu 2003. Tento zisk pak účastníci řízení měli (vzhledem k tomu, že nedošlo ke snížení jejich prodejních cen, naopak později byly „přeceněny“ směrem vzhůru i některé další položky jimi dodávaného sortimentu pečiva, viz výše) ještě ke dni vydání tohoto rozhodnutí Úřadu³⁰. Narušení stavu soutěžního prostředí, které účastníci řízení svým jednáním ve vzájemné shodě způsobili, tedy pokračovalo i poté, co dosáhli svého záměru, který sledovali při jednání ve vzájemné shodě. Účastníci řízení tak nastavili cenovou hladinu, která ovlivnila celý další vývoj soutěžního prostředí na relevantních trzích.

Rozhodování jednotlivých účastníků řízení o jejich budoucím chování na trhu byla do značné míry ovlivněna povědomím o postupu jejich konkurentů. Tímto jednáním ve vzájemné shodě **mezi sebou účastníci řízení omezili soutěž v ceně** zboží. Nechovali se jako vzájemní konkurenti, kteří se snaží např. hledat úspory ve vlastním hospodaření či uspět v soutěži na trhu lepší kvalitou svého zboží, ale v rámci vzájemně koordinovaného postupu dosáhli u všech svých odběratelů zvýšení realizačních cen svého zboží. Na trhu přitom nedošlo mezi účastníky řízení k žádné výměně odběratelů (či alespoň jednotlivých provozoven odběratelů - obchodních řetězců) z důvodu požadování zvýšení cen některým z účastníků řízení, což by bylo možno očekávat v případě, že by účastníci řízení nepostupovali sladně, ale soutěžili mezi sebou o zákazníky (naopak částky, o které všichni účastníci řízení navrhovali zvýšit prodejní ceny jednotlivých položek sortimentu pečiva se vzájemně velmi podobaly a nevykazovaly žádnou výraznější diferenciaci v závislosti na individuální obchodní strategii konkrétního účastníka řízení).

V této souvislosti Úřad konstatuje, že v jednání účastníků řízení **nelze spatřovat pouhé cenové následování** - např. společnosti Odkolek. Tato společnost má vlastní provozy pouze na území Čech³¹ a ve srovnání s účastníkem řízení Delta dodává na relevantní trhy (zejména na trh čerstvého běžného pečiva a chleba a trh čerstvého sladkého pečiva) daleko menší objem zboží. Je třeba zároveň uvést, že společnost Penam byla o skutečnosti, že Odkolek rozešle dne 26.9.2003 návrhy na zvýšení cen na své odběratele informována prokazatelně již dne 18.9.2003 a jak Penam, tak společnost Delta také dne 26.9.2003 rozeslali vlastní návrhy na zvýšení ceny svým odběratelům. Skutečnost, že v uvedeném případě nejde o nezávislé paralelní chování soutěžitelů na trhu, potvrzuje i další komunikace a vzájemné kontakty mezi účastníky řízení. Fakt, že všichni účastníci řízení v dané době očekávali postupný růst cen některých vstupů své výroby (zejm. cen potravinářského obilí), působí v tomto případě jako počáteční důvod jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě, toto jednání však v žádném případě neospravedlňuje.

Úřad konstatuje, že soutěžitelé mají právo přizpůsobovat určování svých cen (a jiných obchodních podmínek) chování svých konkurentů, v této souvislosti je však třeba **přísně vyloučit jakýkoli kontakt** mezi těmito subjekty, jehož cílem nebo důsledkem by mohlo být ovlivnění chování současného či potenciálního konkurenta v soutěži na trhu, nebo

³⁰ Odhadem zisku účastníků řízení ze zakázané dohody se Úřad blíže zabývá v části rozhodnutí „Odůvodnění výše pokuty“.

³¹ S tím, že na severní Moravě zakoupila na sklonku roku jednu pekárnu.

prozrazení zamýšleného či právě realizovaného chování takovému konkurentovi³². V případě, že k takovému kontaktu, resp. výměně informací, došlo, má se za to, že soutěžitelé vzali tyto informace v úvahu při dalším určování svého chování v soutěži na trhu. Úřad uzavírá, že v řízení nebylo účastníky prokázáno, že by výše popsané informace, které si mezi sebou vyměnili, neovlivnily následně jejich soutěžní chování.

Úřad uzavírá, že na příslušných relevantních trzích došlo ke sladění chování účastníků řízení při určování prodejních cen pekárenských výrobků a zároveň byly v řízení prokázány vzájemné kontakty jeho účastníků týkající se určování prodejních cen pekárenských výrobků. Tím mezi sebou účastníci řízení vyloučili nejistotu o budoucím chování vzájemných konkurentů v soutěži na trhu. Předmětné jednání účastníků řízení naplňuje všechny znaky jednání ve vzájemné shodě, je tedy **zakázanou a neplatnou dohodou** dle § 3 odst. 1 zákona.

Úřad se v řízení zabýval i **subjektivní stránkou jednání** jeho účastníků, které naplnilo skutkovou podstatu porušení zákona jednáním účastníků řízení ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků. Úřad zkoumal, zda účastníci řízení v daném případě porušili zákon úmyslně či z nedbalosti. Z provedeného dokazování vyplynulo, že záměrem účastníků řízení bylo dosáhnout u svých odběratelů pekárenských výrobků zvýšení realizační ceny. V této souvislosti si každý z nich byl vědom toho, že samostatným postupem by odpovídajícího zvýšení těchto cen nedosáhl (a k tomu by mohl ztratit některé ze svých odběratelů, kteří mohli přejít ke konkurenčnímu výrobcí). Proto si účastníci řízení vzájemně zprostředkovali informace o potřebě zvýšit své realizační ceny a následně časově i obsahově zkoordinovali své jednání vůči odběratelům. Tím mezi sebou vyloučili nejistotu očekávání chování konkurentů a narušili soutěž v ceně zboží. V rámci tohoto jednání ve vzájemné shodě pak dosáhli svého záměru – zvýšení prodejních cen. Všichni účastníci řízení vyjmenovaní v bodě I. výroku tohoto rozhodnutí tedy chtěli porušit zájem chráněný zákonem a způsobit tento následek – tj. omezit mezi sebou působení podmínek férové soutěže v oblasti ceny. Chtěli tedy vědomě narušit hospodářskou soutěž na relevantních trzích (s tím, že nešlo o pouhé srozumění s možným následkem jejich jednání). Účastníci řízení patří mezi velké společnosti, které jsou vybaveny kvalitním právním servisem (obeznámeným prokazatelně s normami platnými v oblasti hospodářské soutěže v ČR), mající povědomí o pravidlech férové soutěže – o tom svědčí např. i skutečnost, že společnosti Odkolek a Penam si byly v rámci své komunikace týkající se zásobování některých provozoven obchodních řetězců na severní Moravě velmi dobře vědomy jak existence povinností soutěžitelů vyplývajících pro ně ze zákona, tak pravomocí Úřadu, které má k jejich ochraně. Úřad konstatuje, že ze strany účastníků řízení se v tomto případě jedná o **úmyslné porušení zákazu** stanoveného v § 3 odst. 1 zákona s tím, že jde o přímý úmysl tento zákaz porušit a narušit hospodářskou soutěž na relevantním trhu (resp. jednotlivých relevantních trzích).

Co se týče **dohody účastníků řízení Odkolek a Penam o rozdělení trhu** spočívající ve výměně odběratelů pekárenských výrobků v měsíci listopadu roku 2003 – a to provozovny společnosti Globus ČR, k.s. Opava, provozovny společnosti Penny Market s.r.o. Hranice a Opava a provozovny společnosti Tesco Stores ČR a.s. Havířov, konstatuje Úřad, že v řízení nebylo prokázáno, že by tito účastníci uvedenou dohodu skutečně uzavřeli.

³² Viz např. i rozhodovací praxe Evropských společenství – případ T-25/95 a násl. - Cimenteries CBR v. Commission (2000); případ 48/69 a násl. ICI v. Commission („Dyestuffs“) (1972) – viz i dále; případ 40/73 a násl. Suiker Unie v. Commission (1975); rozhodnutí Evropské komise ve věci Polypropylene z r. 1986 (IV/31.149) a související rozhodnutí Evropského soudního dvora v příp. T-1/89 Rhone – Poulenc v. Commission (1991) a další.

Závěr

Úřad dospěl na základě zhodnocení všech důkazů (jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti) k tomu, že jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pekárenských výrobků je zakázanou a neplatnou dohodou dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, jež vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba, na trhu čerstvého cukrářského pečiva a na trhu trvanlivého sladkého pečiva.

Řízení ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, které Úřad spatřoval ve výše popsané dohodě společností ODKOLEK a.s. a PENAM spol. s r.o. o rozdělení trhu, pak Úřad zastavil.

Praxe v EU

Ve smyslu čl. 81/1 Smlouvy o založení ES (ve znění Amsterdamské dohody) jsou zakázané veškeré dohody mezi soutěžiteli, které mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy. Rovněž jsou zakázané i dohody mezi soutěžiteli, které s ohledem na podíl účastníků dohody naplňují kritéria „de minimis“ (viz Oznámení EK o dohodách de minimis, uveřejněné v Official Journal of the European Communities C 368 z 22.12.2001), jestliže jejich součástí jsou dohody o přímém nebo nepřímém určení cen. Takovéto dohody nejsou vyňaty ze zákazu dohod ve smyslu čl. 81/1 Smlouvy o založení ES.

Pod pojem dohody jsou řazena veškerá formální ujednání, jednání ve vzájemné shodě i rozhodnutí sdružení soutěžitelů. Výklad pojmu jednání ve vzájemné shodě (concerted practices) pak obsahuje řada rozhodnutí orgánů Evropských společenství. Např. rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 14.7.1972 ve věci Komise ES v. Imperial Chemical Industries Ltd. potvrdil rozhodnutí Komise ES, že výrobci barviv porušili čl. 85 odst. 1 (dnešní čl. 81/1) Smlouvy o založení ES tím, že při zvyšování cen barev jednali ve vzájemné shodě. Dle rozhodnutí Evropského soudního dvora bylo prokázáno, že podniky se předem vzájemně informovaly o postupu, který zamýšlejí provést tak, aby každý z nich mohl regulovat své chování s předpokladem, že stejně se bude chovat i jeho konkurent. V důsledku tohoto jednání konkurenti eliminovali veškerou nejistotu o budoucím chování ostatních soutěžitelů na trhu a tím současně i značnou část rizika obvykle obsaženého v jakémkoli nezávislém rozhodnutí o změně tržního chování.

Komise ES stanovila 3 znaky, jež musí vykazovat jednání ve vzájemné shodě. Na trhu musí být patrná určitá míra sladění chování soutěžitelů, která nahradila jejich nezávislý postup. Cílem jednání ve shodě je preventivní odstranění pochybností o budoucím obchodním chování konkurentů. Popsaná koordinace pak musí být dosažena pomocí přímého nebo nepřímého kontaktu mezi soutěžiteli.

Úřad konstatuje, že obdobný přístup při posuzování zakázaných dohod včetně jednání ve vzájemné shodě mezi soutěžiteli platí také dle českého zákona o ochraně hospodářské soutěže (viz výše).

Odůvodnění výše pokuty

Podle § 22 odst. 2 zákona může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10.000.000,- Kč nebo do výše 10 % z čistého obrátu dosaženého za poslední ukončený kalendářní rok, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 4 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona nebo nesplnili povinnosti stanovené v § 15 odst. 2 zákona. Při rozhodování o výši pokuty Úřad přihlédne zejména k závažnosti, případnému opakování a

délce trvání porušování zákona. Výše pokuty v mezích stanovených zákonem je věcí správního uvážení Úřadu a je v konkrétním případě individualizována skutkovými okolnostmi daného případu, stavem soutěžního prostředí a v neposlední řadě zaměřením a cíly soutěžní politiky. Obdobně postupuje při ukládání sankcí i Evropská Komise a Evropský soudní dvůr (např. rozsudek ESD ze dne 12.7.2001 ve věci Tate & Lyle plc, British Sugar plc and Napier Brown & Co. Ltd v Commission of the EC).

Nejprve je třeba uvést, že v daném správním řízení jsou splněny podmínky předvídané zákonem pro uložení pokuty. Úřad konstatuje, že účastníci řízení svým jednáním porušili zákonem chráněný veřejný zájem a narušili hospodářskou soutěž na příslušných relevantních trzích – minimálně v rozsahu svého souhrnného podílu, který na jednotlivých trzích zaujímají.

Při rozhodování o výši pokuty vzal Úřad v úvahu skutečnost, že jednání ve vzájemné shodě o cenách mezi soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu spadá do kategorie horizontálních dohod o cenách (tzv. „hard core cartels“), které jsou považovány z hlediska dopadu na hospodářskou soutěž za nejzávažnější porušení zákona. Mají negativní dopad jak na hospodářskou soutěž, tak také na spotřebitele. Úřad rovněž zohlednil délku porušování zákona a to, že k porušení zákona došlo ze strany účastníků řízení úmyslně (ve formě úmyslu přímého). Dále však přihlédl i ke skutečnosti, že porušení zákona se žádný z účastníků řízení nedopustil opakovaně. Porušení povinností, které pro účastníka řízení Delta vyplývají z ust. § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona, Úřad zohlednil v jiném svém rozhodnutí (viz vše).

Při rozhodování o konkrétní výši pokut přihlédl Úřad ke skutečnosti, že v zájmu úspěšného naplnění represivní funkce pokut ukládaných za porušení zákazu stanoveného v § 3 odst. 1 zákona, je třeba, aby jejich výše u jednotlivých účastníků řízení přesahovala výši případného zisku, kterého účastník řízení dosáhl na základě realizace zakázaného jednání ve vzájemné shodě. Úřad dále zohlednil podíly účastníků řízení na jednotlivých vymezených relevantních trzích (u účastníků řízení Odkolek a Penam i posílení jejich postavení na těchto trzích vzhledem k jejich vertikálnímu propojení na producenty pekárenské mouky), dále též čistý obrat účastníků řízení dosažený za poslední ukončený kalendářní rok (před realizací předmětného jednání ve vzájemné shodě) a odhadovaný zisk jednotlivých účastníků řízení ze zakázané dohody (tj. zakázaného jednání ve vzájemné shodě).

Při vyčíslení orientační výše zisku ze zakázané dohody jednotlivých účastníků řízení (i jeho souhrnné výše) vyšel Úřad z délky doby, po kterou měli účastníci řízení ze zakázané dohody finanční prospěch (tedy od počátku listopadu 2003 do dne vydání rozhodnutí), dále ze skutečných obrátů (objemového a finančního) jednotlivých účastníků řízení u základních druhů pekárenských výrobků - chléb 1200g, chléb 800g a rohlík 43g (dále též jen „základní druhy pekárenských výrobků“) za období srpna 2003 až ledna 2004.³³

Z těchto údajů (resp. výše uvedených obrátů) Úřad vypočítal u každého účastníka řízení prodejní cenu na jednotku (kg) u všech základních druhů pekárenských výrobků v jednotlivých měsících (počínaje srpnem 2003 a lednem 2004 konče). Z prodejních cen na jednotku u jednotlivých základních druhů pekárenských výrobků za období srpna 2003 až října 2003 (včetně, tj. za období, kdy účastníci řízení ještě neměli ze svého jednání ve shodě zisk) pak vypočítal Úřad průměrnou výši těchto cen (dále též jen „průměrná prodejní cena na jednotku - srpen až říjen 2003“). Dále byly zjištěny rozdíly mezi prodejní cenou na jednotku v jednotlivých měsících období listopadu 2003 až ledna 2004 a „průměrnou prodejní cenou na jednotku – srpen až říjen 2003“ u jednotlivých základních druhů pekárenských výrobků. Tak byla určena „výše průměrného zvýšení prodejní ceny na jednotku“ u jednotlivých základních

³³ Údaje za období měsíce února a části března 2004 neměl Úřad od účastníků řízení v době vydání rozhodnutí k dispozici.

druhů pekárenských výrobků v měsíci listopadu 2003, prosinci 2003 a lednu 2004. Následně byly tyto „výše průměrného zvýšení prodejní ceny na jednotku“ za měsíce listopad 2003, prosinec 2003 a leden 2004 vynásobeny odpovídajícím objemem prodaného zboží (u jednotlivých základních druhů pekárenských výrobků jednotlivých účastníků řízení). U každého účastníka řízení nakonec byly takto spočítané údaje sečteny za všechny tři druhy základních výrobků. Tyto údaje představují orientační výši zisku jednotlivých účastníků řízení.

S ohledem na to, že dva účastníci řízení označili přesné údaje, ze kterých Úřad při výpočtu orientační výše zisku vycházel, za své obchodní tajemství, vyčísluje Úřad údaje o jejich odhadovaném zisku pouze rámcově. Zisk účastníků řízení ze zakázané dohody (vyčíslený výše popsáním způsobem) se pohyboval mezi cca 20 mil. Kč a necelými 50 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že jednání ve vzájemné shodě při určování prodejních cen se netýkalo jen tří jmenovaných položek ze sortimentu pekárenských výrobků (viz výše) a že orientační výše zisku jednotlivých účastníků řízení ze zakázané dohody je vypočítána pouze za období listopadu 2003 až ledna 2004 (včetně), je zřejmé, že celková výše zisku účastníků řízení ze zakázané dohody byla vyšší, než je shora orientačně vypočítáno.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti se Úřad rozhodl neuložit pokutu v rozpětí do 10 mil. Kč, nýbrž vyšel z čistého obrátu dosaženého účastníky řízení za poslední ukončený kalendářní rok (v souladu s § 22 odst. 2 zákona). U všech účastníků řízení jimi dosažený čistý obrát v roce 2002 přesáhl 2 mld. Kč.

Při diferenciaci konkrétní výše pokut pro jednotlivé účastníky řízení vyšel Úřad primárně ze souhrnného odhadovaného zisku účastníků řízení ze zakázané dohody navýšeného dle správního uvážení Úřadu za účelem zajištění represivní funkce pokuty. Konkrétní výši pokuty každého účastníka řízení pak Úřad vyčíslil v závislosti na jeho podílu na relevantních trzích v roce 2002, s přihlédnutím k výši jím dosaženého čistého obrátu v roce 2002.

Ze všech uvedených důvodů Úřad rozhodl, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění (správní řád), podat rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí; včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Vítězslav Šemora
pověřený řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:

DELTA PEKÁRNY a.s.
Bohunická 24, č.p. 519
619 00 Brno

ODKOLEK a.s.
Ke Klíčovu 56/1
190 02 Praha 9

PENAM spol. s r.o.
Cejl 38
602 00 Brno

Mgr. Martin Hájek, advokát
AK Kocián Šolc Balašník
Jindřišská 34
110 00 Praha 1

JUDr. Pavel Dejl, LL.M., Ph.D., advokát
AK Kocián Šolc Balašník
Jindřišská 34
110 00 Praha 1